VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 30. — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, maalisk. 12 p. — Tuesday, Mar. 12, 1968

Washington tutkii sotaohjelmaansa

Ulkoministeri Rusk sanoi, että Vietnamin ohjelma on nyt uudelleen tutkittavana A:sta Z:aan asti — senaatin ulkoasiainvaliokunta arvosteli terävästi sotaohjelmaa

Washington. — Samalla kun Yhdysvaltain hallituspiireissä on kehittynyt erimielisyyttä Vietnamin sodan tiimoilta ja sotavastainen mieliala voimistuu kautta maan, joutui "haukkana" tunnettu ulkoministeri Dean Rusk maanantaina konfrontatioon senaatin ulkoasiainvaliokunnan "kyyhkysten" ja erikoisesti sen puheenjohtajan, senaattori J. William Fulbrightin kanssa.

Ulkoministeri Rusk puolusti arvostelijoita vastaan hallituksensa sotaohjelmaa mutta ei ollut valmiina sanomaan, lähetetäänkö tai eikö lähetetä kenraali William Westmorelandin avuksi 206,000 sotilasta lisää, kuten mainittu kenraali ja USAn yleisesikunta vaativat.

Mr. Rusk sanoi, että hallitus tutkii nyt koko Vietnam ohjelmaa "A:sta Z:aan" asti.

Ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja sen. Fulbright arvosteli ankarasti hallituksen sotaohjelmaa sanoen USAn Vietnamin politiikasta, ettei se ole koti ja ulkomaisen vaikutuksen kannalta viittäkään vailla "tuhoisuudesta".

Esiintyen nyt ensimmäisen kerran kahden vuoden aikana ohjelmansa puolustajana senaatin ulkoasiainvaliokunnan istunnossa, ulkoministeri Rusk sanoi, että tällä kertaa ei ole hallituksen harkittavana mitään varmaa ehdotusta uusien reservien lähettämiseksi Etelä-Vietnamiin. "Koko tilanne, A:sta Z:aan asti on nyt tutkittavana", hän sanoi.

Kun senaattori Albert Gore (D Tenn.) palautti mieleen, että kenraali Westmoreland on vaatinut 206,000 miestä lisää sotajoukkoja, niin Rusk sanoi vierailleensa sunnuntaina presidentti Johnsonin luona ja se littäneensä hänelle ettei (mr Rusk) ole tehnyt vielä mitään uusia ratkaisuja Vietnamin tilanteesta.

Aikaisemmin mr Rusk esitti nyt ensimmäisenä hallituksen jäsenenä tunnustuksen, että vietnamilaisten viimeviikkoiset hyökkäysoperatiot ovat "vakavasti häirinneet" ns. rauhoitusohjelmaa Etelä-Vietnamissa.

Myöntäen, että viimeksikuluneitten viikkojen aikana Etelä-Vietnamissa käydyt taistelut ovat olleet "hyvin tuhoisia" mr Rusk sanoi myös, että rauhanneuvottelujen hyväksi "me olemme valmiina kohtaamaan heidän (Vietkongin) perusvaatimuksensa pommituksen lopettamiseksi". Hän ei puhunut tässä yhteydessä mitään Yhdysvaltain aikaisemmin esittämistä vaatimuksista ja ehdoista.

Vaikka Rusk sanoi Washingtonin olevan valmiina ryhtymään "ilman mitään ehtoja" rauhanneuvotteluihin, niin hän tähdensi kuitenkin, että tämä lausunto ei edusta muutosta aikaisemmasta ohjelmasta.

Hallituksen Vietnam-politiikan pitkäaikainen arvostelija senaattori Wayne Morse (D. Ore.) liitti keskusteluun jotakin uuttakin esittämällä, että USA pyytäisi YKn turvallisuusneuvostoa ottamaan Vietnamin kysymyksen huostaansa ja ilmoittaisi samalla, että yhdysvaltalaisia asevoimia ruvetaan kotiuttamaan 6 kuukauden kuluttua.

Samalla kertaa senaattori Morse viittasi hallituksen ehdotukseen $2.9 miljardin ulkomaa-avustuspäätökseksi ja sanoi, että hän henkilökohtaisesti äänestää kaikkia ulkomaa-avustusohjelmia vastaan niin kauan kun hallitus jatkaa sotatoimiaan Vietnamissa.

Vankien mellakointi aiheutti laitokselle $2 milj. vahingot

Salem, Ore. — Mellakoineet vangit vapauttivat sunnuntaiaamuna neljä panttivankiaan vahingoittumattomina ja luovuttivat lopulta savuavan Oregonin liittovaltion vankilan johdon viranomaisille.

Vangit luovuttivat vankilan hallintakeskukseen pidettyään sitä hallussaan 18 tuntia.

Viranomaiset ilmoittivat, että 90 prosenttia vankilan puurakennelmista tuhoutui mellakan aikana tulen saaliina, ja että pari vankilan siipirakennusta tuhoutui niin pahasti, ettei niihin voida sijoittaa asukkaita. Vahingoiden arvellaan nousevan noin $2 miljoonaan.

Vangit vaativat uutta vankilanjohtajaa ja johtokuntaa, parempaa lääkintähuoltoa, vangeista koostuvaa lautakuntaa, joka esittäisi valitukset ojennuslaitoslautakunnalle, parempaa kauppaa vankilaan, vapaaehtoisempaa palkasta säästämismenetelmää, parempaa ruokaa kuritushuonevangeille sekä työvapautusohjelman laajentumista.

Mr. Randall, eräs osavaltion virkailijoista ja kolme sanomalehtimiestä neuvottelivat vankien kanssa pesulahuoneessa ennen kuin panttivangit vapautettiin. Vangeille luvattiin, ettei rangaistustoimenpiteisiin tulla ryhtymään mellakoinnin vuoksi.

Vankilan 73-vuotias johtaja erosi toimestaan.

Kenraali Westmoreland vaatii käytännössä lisää asevoimia

Washingtonissa on kahdenlaista tuulta siitä kun sotajohto haluaa saada 206,000 miestä lisää

Washington. — Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien päällikkö, kenraali William Westmoreland haluaa saada 206,000 miestä lisää siinä mielessä, että USA saisi Etelä-Vietnamissa "aloitteenteon uudelleen käsiinsä", kuten hän sanoo.

Kun Vietnamissa on nyt noin 510,000 amerikkalaista sotilasta, niin tämä kenraali Westmorelandin vaatimus tarkoittaa, että Washingtonin tulisi lisätä hyökkäysvoimiaan Vietnamissa 40-prosenttisesti.

Mutta monet siviiliviranomaiset vastustavat tällaista asevoimien suurta lisäämistä Vietnamissa.

Näiden korkeassa hallitusportaassa olevien virkailijain katsantokantana on se, että jos Washington suostuu lähettämään lisää asevoimia Etelä-Vietnamiin, silloin tulevat vietnamilaiset lisäämään myös puolustusvoimiaan ja tuloksena on uusi tasapeli vain sillä erolla, että sotatoimet ja hävitys tulevat lisääntymään.

Pentagonin johtavat siviilit ovat puolestaan esittäneet vastaehdotuksen, jonka mukaan Yhdysvallat muuttaisi Vietnamissa strategiansa siten, että pidettäisiin hallussa vain suurempia asutuskeskuksia sen sijaan, että suoritetaan hyökkäysoperatioja (maaseudulle) kuten nyt menetellään. Korkeimman sotilasjohdon riveissä on kuitenkin suurta vastustusta tällaiseen strategian muutokseen.

Kenraali Westmoreland, yhdysvaltalaisten hyökkäysvoimien komentaja Etelä-Vietnamissa, yrittää saada presidentti Johnsonin suostutelluksi ns. "rohkeamman ohjelman" kannattajaksi. Saatujen tietojen mukaan kenraali Westmoreland suosittelee taistelujen laajentamista Laosiin ja Kambodzhaan.

Toisaalta vietnamilaisten talvihyökkäys on vaikuttanut tyrmistyttävällä tavalla joihinkin korkea-arvoisiin siviilivirkailijoihin, joiden mielestä USAn tulisi harkita sotatoimensa supistamista. Osa korkea-arvoisista siviilivirkailijoista esittää harkittavaksi poliittisen kompromissin tekoa Vietkongin (kansallisen vapautusrintaman) kanssa, mutta presidentti Johnsonin tiedetään vastustavan jyrkästi tällaista kompromissia tällä hetkellä.

Toisaalta presidentti ei ole vielä päättänyt, lähetetäänkö Vietnamiin joukkomitassa lisää yhdysvaltalaisia sotilaita, kuten kenraali Westmoreland vaatii.

Presidentti Johnsonin ja hänen sisäpiiri neuvonantajansa sotaisuudestaan tunnettujen ulkoministeri Dean Ruskin ja Walt D. Rostowin (presidentin neuvonantaja turvallisuuskysymyksissä) sanotaan yrittävän ylläpitää "luottamuksellista ilmapiiriä" vakuuttamalla, että tilanne korjaantuu jotenkin Vietnamissa.

Hallituspiireissä voimistuu kuitenkin käsitys, että jos sotatoimia laajennetaan yhä, kuten kenraalit vaativat, silloin ei voida enää puhua "rajoitetusta sodasta". Nämä viranomaiset katsovat, että kaikilla sotatoimien laajentamisilla on vakava vaikutus maan (Yhdysvaltain) siviilielämään — ei vain kutsunnan lisäämiseen ja verojen korottamiseen, vaan myös budjetin tasaamiseen, ekonomian kehitykseen ja maan maksutaseongelmaan.

Kongressi on huolissaan ja jakaantunut, kuten viime torstainen keskustelu totesi. Vieläpä hallituksen ohjelman kannattajat, kuten senaattori Richard B. Russel; (D.G.), joka toimii senaatin asepalveluvaliokunnan puheenjohtajana, on nyt arvostellut avoimesti Yhdysvaltain taistelustrategiaa Vietnamissa.

Luotettavista lähteistä saatujen tietojen mukaan kenraali Westmoreland on tiedoittanut presidentti Johnsonille, että jos "mielimme saada aloitteenteon uudelleen käsiimme", meidän on saatava joukkomitassa reservejä.

Sunnuntaisen lausuntonsa yhteydessä Westmoreland ennusteli, että Etelä-Vietnamin pohjoisosassa tullaan "suorittamaan erittäin kovia taisteluja" seuraavan muutaman viikon ja kuukauden aikana.

SOC. CRED. AUTTANEE VEROJEN KOROTTAMISTA

Antavat kannatuksensa liberaalien uudelle verolaille; kom. puolue tuomitsee ehdotuksen

Ottawa. — Liberaalien vähemmistöhallitus on tekemässä kovan vastarinnan kanssa, mutta se on kuitenkin varma valtionvarainministerin Sharpin viimeisimmän verolakiehdotuksen hyväksytyksi tulemisesta ellen parlamentissa alkaneen keskustelun päätyttyä.

Tämä lakiehdotus, joka käsiteltiin viime perjantaina ensimmäisessä lukemassa, tulisi nostamaan tuloveroa kolmella prosentilla työläisille ja yhtiöille.

Social Credit-puolueen virkaatekevä johtaja sanoi, että hänen puolueensa tulee kannattamaan liberaalien vähemmistöhallitusta tämän uuden tuloverolakiehdotuksen läpiviemisessä.

Toronto. — Canadan kommunistipuolueen keskuskomitean johtokunnan sihteeri Alfred Dewhurst antoi viime viikolla seuraavan julkilausuman Canadan raha-asiainministeri Sharpin toimenpiteistä uuden verotuslain suunnittelussa:

Rahaministeri Sharpin "uudet ehdotukset" verojen muuttamiseksi eivät pohjimmiltaan eroa huonosti onnistaneesta C-193 lakiehdotuksesta, joka äänestettiin kumoon parlamentissa. Sen myönnytykset ovat paremminkin naamioituja. Nämä "uudet ehdotukset" ovat vain poliittista "aidankorjausta" opposition ja suuren yleisön rauhoittamiseksi, hallituksen luottamuksen ja parlamentin hyväksymisen takaisin saamiseksi.

Tosiasia on, että mr. Sharp vaatii tuloveron korottamista, mikä tarkoittaa vain veroa veron päälle ja joka tulee iskemään kaikkein raskaimmin työläisten rahapussiin. Tänä vuonna tulevat kuluttajat menettämään $105 miljoonan arvosta ostovoimaansa.

Suuret yhtiöt, jotka lypsävät kansaa monopolien hintojenkorotuksilla ja kohtuuttomilla vuokrilla, joutuvat maksamaan ainoastaan $45 miljoonan arvosta enemmän veroja, mutta saavat tämän summan takaisin viisinkertaisesti kaksi vuotta sitten pidätettyjen säästöveropien palautuksina.

Ehdotettu tarkistuslautakunta, jonka tehtävänä olisi seurata "hintoja, palkkoja, kustannuksia ja tuloja", on tarkoitukseton elin, joka olisi suunnattu painostamaan työläisiä ja joka jättäisi voimakkaan monopolin vapaasti jatkamaan rikollista vuokrien ja hintojen kiristämispeliä.

Canadan dollaria uhkaa juuri jatkuvasti kasaantuvat velat, korot, voitto-osingot, voitot ja jatkuvasti nousevat vuokrat. Meidän rikkauksiemme virtaaminen Yhdysvaltoihin, koska se kontrolloi talouttamme, ynnä sen rikollinen sota Vietnamissa, on saavuttanut sellaiset mittasuhteet, että Canada, niin kuin Englantikin, on vakavassa taloudellisessa kriisissä. Tilanne on vakava siksi, että USA yrittää selvitä omista vaikeuksistaan Canadan kustannuksella. Nyt on todellakin aika puhua Canadan itsenäisyyden puolesta, jos koskaan siitä aiomme puhua. Sen asemesta mr. Sharp meni Washingtoniin hattu kädessä neuvottelemaan USAn valtionvarainministeri mr. Fowlerin kanssa ja saatuaan sieltä sille siunauksensa esitti parlamentille ja Canadan kansalle uuden täysin tyydyttämättömän ehdotuksensa.

Walter Gordon eroaa hallituksesta

Ottawa. — Pääministeri Pearson ilmoitti eilen, että hän on ottanut vastaan hallituksen salaneuvoston puheenjohtajan Walter Gordonin kabinetista eroamista koskevan kirjelmän.

62-vuotias Walter Gordon ei tule olemaan ehdokkaana seuraavissa liittohallituksen vaaleissa ja hän sanoo "eroavansa poliittisesta elämästä pysyväisesti".

Pääministeri sanoi, että Gordon ilmoitti hänelle eroaikeistaan useita viikkoja sitten ja sanoi eroavansa hallituksesta ennen uuden liberaalien johtajan valitsemista huhtikuun 4—6 päivinä.

Gordon tuli hallitukseen 1962 ja hänestä tuli valtion varainministeri vuonna 1963, jolloin liberaalit pääsivät valtaan.

Omantunnon ääntä ei kunnioiteta USAn asevoimissa

Clovis, N.M. — Eräs USA:n ilmavoimien lentäjäkapteeni tuomittiin vuodeksi pakkotyövankeuteen ja erotettiin ilmavoimista viime lauantaina kun hänet julistettiin sotaoikeudessa syylliseksi määräysten noudattamisen kieltäytymiseen. Lentäjäkapteeni kieltäytyi kouluttamasta lentäjiä Vietnamin sotaa varten.

34-vuotias Dale E. Noyd sanoi sotaoikeudessa, että hänen oli mahdotonta noudattaa määräystä omantuntonsa vuoksi. Hän on selittänyt, omantuntonsa vastustavan Vietnamin sotaa.

Noyd on American Humanist Association'in jäsen ja häneltä kiellettiin armeijassa uudestaan luokittelu — että hän on omantunnon syistä Vietnamin sodan vastustaja.

VIETNAMIN SOTAA VASTUSTAVIEN JOUKOT KASVAVAT NOPEASTI

Kennedy sanoo sotaa "sietämättömäksi": demokraattien rivit jakaantumassa kahtia; Johnsonin osakkeet laskevat yhä

Washington. — Senaattori Robert F. Kennedy ja J. W. Fulbright saivat aikaan uuden väittelyn USA:n senaatin keskustelussa Vietnamin kysymyksestä vaatiessaan että senaatille tulee antaa päätösvalta ennen kuin suurempia laajennuksia tullaan tekemään USA:n sotatoimissa Vietnamissa.

Fulbright vakuutti viikonlopulla, että presidentti Johnson suunnittelee suurisuuntaista sodan laajentamista lisäämällä USA:n joukkoja Vietnamissa.

Kennedy nimitti nykyistä USA:n Vietnamin kantaa "moraalittomaksi ja sietämättömäksi". Hän sanoi, että hallituksen tulisi neuvotella sotasuunnitelmista kongressin kanssa ja lisäsi:

"Olemmeko me kuin jumala? Onko meille annettu valta päättää mitkä kaupungit, asutuskeskukset ja kylät tullaan tuhoamaan? Onko meillä oikeus tappaa tuhansia ja tuhansia ihmisiä, koska sanomme, että meillä on sitoumuksia Vietnamissa"?

Concord, N. H. — Presidentti Johnsonin ja Vietnamin sodan kriitikon senaattori Eugene J. McCarthyn välit näyttivät sunnuntaina huonontuneen korjaamismahdollisuuden ulkopuolelle.

Täkäläiset poliittiset tarkkailijat selittävät, että syytökset ja vastasyytökset presidentille uskollisten ja senaattori McCarthya tukevien "kapinallisten" demokraattien välillä on viiltänyt niin syviä haavoja, että niiden parantaminen tulee olemaan vaikeata, ellei mahdotonta. "Kapinalliset demokraatit tukevat McCarthyn nimeämistä presidentinvaalien ehdokkaaksi ensi marraskuussa.

Johnsonin kannattajat syyttävät, että McCarthyn voitto tämänpäiväisissä New Hampshires demokraattisissa esivaaleissa tulisi levittämään halkemaa Yhdysvaltalaisten keskuudessa ja saisi suosionosoituksia Pohjois-Vietnamista.

Katkeruus demokraattien keskuudessa eri puolta olevia kohtaan on kasvanut ja ennustetaan, että senaattori McCarthy suoriutuu tämänpäiväisistä esivaaleista aikaisempaa olettamusta paremmin.

Princeton, N. J. — Hiljattain suoritettu koko USA:ta käsittävä Gallup- mielipidetutkimus osoittaa, että amerikkalaiset nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin ovat sitä mieltä, jotta USA oli väärässä sekaantuessaan sotilaallisesti Vietnamin asioihin.

Ainoastaan 33 prosenttia haastelluista katsoo, että Amerikka ja sen liittolaiset edistyvät sodassa. Vastaava numero viime marraskuulta oli 50 prosenttia.

Tutkimus osoitti, että seitsemän kymmenestä "rauhankyyhkysestä" oli sitä mieltä, jotta USA oli väärässä sekaantuessaan Vietnamin asioihin. Kaikkein yllättävintä oli kuitenkin, että neljä joka kymmenestä "sotahaukasta" oli samaa mieltä.

Washington. — Mahdollisuus siviilioikeustaistelijain ja Vietnamin sotaa vastustavien joukkojen yhteenliittymisestä Yhdysvalloissa nousi sunnuntaina huippuunsa kun järjestöt, jotka edustavat kumpaakin ryhmiä, liittoutuivat väliaikaisesti.

Tähän asti nämä kaksi suurinta protestiramessen järjestäjäryhmää ovat toimineet itsenäisesti, mutta nyt on olemassa mahdollisuus, että ne liittyvät yhteen Chicagossa elokuussa, jolloin siellä pidetään demokraattipuolueen kansallinen edustajakokous.

Talojen hinnat nousseet $2,390 vuoden kuluessa

Toronto. — Uusien asuintalojen hinta on Suur-Torontossa noussut 32,361 dollariin, ollen hinnan kohoaminen vuoden ajalta $2,300, selittivät kiinteimistöasiantuntijat viikon lopulla.

Toronton kiinteimistölautakunnan (Real Estate Boardin) suorittaman erikoistutkinnon mukaan uusien asuintalojen hinta Suur-Torontossa oli viime vuonna keskimäärin $30,000. Uudelleen myytyjen talojen hinta $26,000.

Tämä hinnannousu tarkoittaa, että asuintalon ostamisessa tarvitaan suurempi käteismaksu ja siitä huolimatta tulee suuremmat kiinteimistölainamenot. Tämä tarkoittaa, että henkilöillä pitää olla vähintään $10,000 vuositulot ennen kuin hän pystyy ostamaan uutta asuintaloa.

(Jos henkilö ostaa $32,361 maksavan uuden asuintalon 30 vuoden maksuajalla ja 8 prosentin korolla, niin korkomaksut alkuperäiseen ostohintaan liitettynä nostavat talon todellisen hinnan noin 70,000 dollariin josta summasta menee pääoman kuoletukseen ja korkojen maksuun keskimäärin noin $300.00 kuukaudessa.)

Asuintalojen hinta on Suur-Torontossa kohonnut neljän vuoden aikana 55-prosenttisesti. Vuonna 1963 uusien asuintalojen keskinkertainen hinta oli $20,811. Vanhempien talojen hinta on kohonnut noin kymmenellä tuhannella dollarilla vuodesta 1963 lukien.

Uusia taloja voidaan vieläkin ostaa niinkin "alhaisella" hinnalla kuin $20,000 mutta ne ovat kaukana Suur-Toronton reunamilla.

(Vaikka asuintalojen hinta on Torontossa kaksinkertaistunut viimeksikuluneen 5 vuoden aikana, niin asukkaiden tulot ovat samanaikaisesti lisääntyneet vain 20-prosenttisesti, ollen ne nyt keskimäärin $5,500 vuodessa.

Toiselta puolen tutkimuksen tulokset osoittavat, että Suur-Toronton 225,000 "apartmenttiasunnosta" on vuokrattu 99 prosenttia, mikä tarkoittaa, että omistajilla eli vuokraajilla on kaikki edut puolellaan. Toisin sanoen aina kun vuokrasopimus päättyy asunnon vuokra kohoaa $15, $25, $50 kuukaudessa ja enemmänkin.

Kerrostaloja rakennetaan jatkuvasti lisää. Nyt suoritetun tutkimuksen perusteella on rakenteilla lähes $30,000 apartmentti-asuntoa.

Pearson suunnittelee äänestystä Vietnamista

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson suostui viikon lopulla harkitsemaan ehdotusta päätöslauselmaksi, jonka avulla alahuone voisi virallisen äänestyksen perusteella vaatia Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Ehdotuksen teki entinen konservatiivipuolueen johtaja John Diefenbaker, joka sanoi, että päätöslauselma antaisi alahuoneen tuen hallitukselle, jonka kanta on, että pommitus on lopetettava.

"Se on kristallin kirkas mikäli Canadasta on kysymys, että canadalaiset ovat samaa mieltä U Thantin kanssa, jotta pommituksen lopettaminen johtaisi neuvotteluihin, jotka poistaisivat kolmannen maailmansodan vaaran", sanoi Diefenbaker.

Mr. Pearson näytti hyväksyvän tämän ajatuksen, mutta hän ei kuitenkaan antanut sitovaa lausuntoa.

Uuden Demokraattipuolueen apulaisjohtaja David Lewis ehdotti, että Canadan tulisi tehdä uusi aloite YKn turvallisuuskomiteassa koska Hanoin rauhanneuvottelutarjoukset on hylätty Washingtonin taholta.

Hallitusneuvottelut pitkittyvät ja mutkistuvat Suomessa

Tiistaiaamuna Helsingistä saatujen tietojen mukaan Suomen hallituksen muodostamisneuvottelut tallaavat vielä paikallaan myös keskustapuolueen oikeistosiiven suhtautuessa ilmeisesti viileästi ajatukseen, että Koivistosta tulee pääministeri.

Saatujen tietojen mukaan presidentti Kekkonen on kuitenkin kehoittanut Koivistoa jatkamaan neuvotteluja laajapohjaisen hallituksen muodostamiseksi.

VIIME TIEDOT

Salisbury. — Kaksi neekeriä, joille oli kolme vuotta sitten annettu murhasyytöksen perusteella kuolemantuomio, hirtettiin maailman yleisen mielipiteen painostuksesta huolimatta Salisburyssa maanantaina. Rotuohjelmastaan tunnettu Ian Smithin hallitus piti sunnuntaina ylimääräisen kokouksen missä päätettiin, että hirttopäätös toteutetaan. Kolme muuta neekeriä hirtettiin Salisburyssa viime viikolla sen jälkeen kun Britannian kuningatar antoi heille armahduksen. Nämä hirttotoimenpiteet on tuomittu kautta maailman, mm. YKssa ja myös paavin toimesta.

Ottawa. — Alahuoneelle tiedoitettiin maanantaina että Expo 67 maailmannäyttelystä tulee kaikkiaan $295 miljoonan tappio. Tämä kirjallisesti esitetty summa edustaa täydellisesti eli lopullisesti sitä tappiota, minkä maailmannäyttely aiheutti Quebecin maakunnan ja Monrealin puolesta toimivalle v. 1967 maailmannäyttely canadalais-korporatiolle. Koituneesta tappiosta maksaa liittovaltio 50 prosenttia, Quebecin maakunta 37½ pros. ja Montrealin kaupunki 12½ pros.

Varsova. — Puolan kulttuuriministeriö oli maanantaina huonekalujen kappaleiden avulla poliiseja vastaan tapelleiden nuorten mielenosoituksen kohteena. Poliisien ja noin 10,000 mielenosoittajan välillä oli aikaisemmin yhteenotto Varsovan yliopiston lähettyvillä.

Ottawa. — Alahuoneen puhemies Lucien Lamoureux sanoi maanantaina, että raha-asiainministeri Mitchell Sharpin tulee esittää alahuoneelle uuden version siitä uudesta verokorotus-lakiehdotuksesta, mikä on periaatteessa sama. Lakiehdotuksessa oli sellaisia virheitä, jotka eivät ole sallittuja. Esimerkiksi lakiehdotuksessa oli samanlaisia klausuleja jotka tulivat helmik. 19 pnä hyljätyksi alahuoneen istunnossa ja nyt kirjoitettava uuteen asuun.

SHULMAN ARVOSTELI KIRPEÄSTI HALLITUSTA

Toronto. — Tri Martin Shulman (NDP, High Park, Toronto), esitti viime viikolla kahtena peräkkäisenä päivänä lainlaatijakunnan istunnossa pitämiensä puheitten yhteydessä kirpeätä arvostelua pääministeri John Robartsin hallitusta vastaan. Hän:

— Syytti prokuraattori Wishartia lainlaatijakunnan jäsenten harhauttamisesta ja vaati hänen eroamistaan;

— Syytti työväen tapaturmalautakuntaa (Compensation Board) loukkaantuneiden työläisten epäinhimillisestä käsittelystä;

— Oli kiihkeässä väittelyssä finanssiaslain ministerin Leslie Rowntreen kanssa, joka sanoi tri Shulmanin puhetta NDPn tyypilliseksi mustamaalaamiseksi;

— Liitti pääministeri Robartsin nimen viime vuonna tapahtuneeseen Prudential Finance Corp. Ltdin yhteyteen.

Toisaalta hän kehoitti hallitusta rohkaisemaan asiain kehitystä niin, että Keniasta saataisiin 10,000 aasialais-siirtolaista Ontarioon.

Kuten edellisenäkin päivänä, tri Shulman oli torstaina hyvässä puhevireessä. Hän sanoi prokuraattori Wishartin harhauttaneen viime vuonna lainlaatijakuntaa kiistäessä, että liikennetapaturmakuolemien tutkimustyö oli lopetettu.

Shulman sanoi, että tri John Porterin johtama tutkimustyö oli lopetettu, eikä sitä oltu laajennettu, kuten mr. Wishart väitti. Hän lainasi lainlaatijakunnan keskustelukirjoista lausunnon, jonka mukaan mr. Wishart oli sanonut, että tutkimusainehistoa oli lähetetty tri Porterille.

"Ei vähääkään ainehistoa ole lähetetty tri Porterille, kuten mr. Wishart lausui", sanoi tri Shulman. "Hän on tahallaan harhauttanut lainlaatijakuntaa." Mr. Wishart ei ollut syytöksen esityksen aikana lainlaatijakunnan isunnossa.

Suur-Toronton entinen kuolemansyyntutkija, tri Shulman sanoi hallituksen velvollisuuden olevan maksaa osakkeenomistajille ne menetykset, mitkä tulivat heidän osakseen Prudential finanssiyhtiön vararikon vuoksi sen takia kun mr. Robartsin nimeä käytettiin Sell osakkeiden myynnin yhteydessä.

Hän luki puheensa yhteydessä erään torontolaisnaisen kirjeen, missä nainen sanoo ostaneensa (viime vuonna vararikkoutuneen) Prudentialin osakkeita sen jälkeen kun hänelle oli vakuutettu, että Prudentialin johtokunnan jäsenenä on Londonissa, Ont., toimiva mr. Robartsin lakiliikekumppani Cecil Carrothers.

Hän sanoi, että ennen pääministeriksi tuloaan mr. Robarts oli käsitellyt Prudentialin alayhtiön, Prudential Family Creditin rekisteröinnin joulukuussa 1957. Kahta vuotta myöhemmin, hän sanoi, Robartsin lakimiestoimistossa pidettiin kokous Prudential osakkeiden uudelleen luokittelemiseksi.

Mr. Rowntree, joka sekaantui alusta alkaen tri Shulmanin puheeseen, nousi ylös ja sanoi High Parkin edustajan mustamaalaavan pääministeriä.

"Teidän lukemallanne tavalla tulevat kaikki mustamaalatuksi", hän sanoi.

"Minä en vihjaa, että pääministeri on tehnyt mitään laitonta, tai sopimatonta", vastasi tri Shulman.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Vieläkin pikkuihmisiltä pois

Kuten NDP:n kansallinen johtaja, T. C. Douglas viikon lopulla sanoi, raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin uusi ehdotus verojen korottamiseksi on täysin epäoikeudenmukainen siksi kun tämän suunnitelman yhteydessä ei ole huomioitu eri yhteiskuntapiirien maksukykyä.

Liittohallitus ja sen puolestapuhujat ovat selittäneet, että nyt esitetty ehdotus verojen korottamiseksi on sikäli parempi, että yksityisten tuloveroja ehdotetaan korotettavaksi 3-prosenttisesti (hyljätyn ehdotuksen mukaan 5-prosenttisesti), että mitään kattorajaa ei verokorotuksen yhteyteen tule, tarkoittaen tämä sitä, että suurituloisia ei vapauteta verokorotuksesta, kuten piti tehtämän helmikuun 19 pnä kumoon äänestetyn verokorotusehdotuksen perusteella, ja että myös yhtiöille säädetään 3-prosenttinen lisävero, jota vastoin kumoon äänestetyssä lakiehdotuksessa ei ollut minkäänlaista verokorotusta yhtiöille.

Tämä tarkoittaa tietenkin pikkuruista parannusta hyljättyyn verokorotusehdotukseen verraten, mutta tämä parannus, jos sitä verrataan käytettävissä oleviin suuriin mahdollisuuksiin, on niin mitättömän pieni, ettei siitä kannata puhuakaan.

Olettaen, että hallitus todella tarvitsee lisää verotuloja, mistä myös voidaan olla täydellisesti eri mieltä kun huomioidaan että me haaskaamme nyt kansakuntana $1.7 miljardia sotavarusteluun (josta ei ole hyötyä kenellekään muille kuin sotatarvetehtailijoille, niin näitä lisätuloja voitaisiin hankkia niiltä piireiltä, jotka ovat päässeet miltei ilman veroa kun huomioidaan niiden maksukyvyt eli varallisuudet ja tulot tavallisiin kadun miehiin ja naisiin verraten.

Kysymys ei ole liioin siitä, että hallitus ei muka tiedä, mistä olisi rahaa saatavissa, sillä Canadan verotusasioita tutkinut Carterin kuninkaallinen komissioni on tehnyt asian johdosta eräitä hyvin käytännöllisiä ehdotuksia. Vika on vain siinä, että liittohallitus ei halua toteuttaa Carterin komissionin ehdotuksia, jotka ovat tomuttumassa muiden hyvien ehdotusten ja esitysten joukossa liittovaltion arkistojen hyllyillä.

Tutkimustensa perusteella Carterin kuninkaallinen komissioni tuli vakuuttuneeksi, että nyt voimassaoleva verotusjärjestelmä suosii pikkuihmisten kustannuksella rikkaita — erikoisesti vakuutusyhtiöitä ja pankkeja sekä öljy- ja kaivosyhtiöitä.

Carterin raportissa osoitetaan vuoden 1964 tilastojen perusteella (mihin tutkimukset perustuvat), että pääomakuolletuksen perusteella annetut sekä uusien kaivosten 3-vuotisen verovapautuksen johdosta liittohallitus menetti (v. 1964) $150 miljoonaa.

Ja mihin nämä verovapautusrahat menivät? Pienille ja heikoille yhtiöille, joiden omistajina on leskiä ja vanhuudeneläkeläisiä, kuten meille tavallisesti vakuutetaan näistä asioista puhuttaessa? Pötyä! Carterin raportti osoittaa, että tästä $150 miljoonan verovapautuksesta meni 85 prosenttia kahdeksalle jättiläiskokoiselle kaivos- ja öljy- yhtiölle — laitoksille, jotka kaikkein vähimmän tarvitsevat hallituksen "apua".

Samana vuonna maksoivat vakuutusyhtiöt tuloveroa vaivaiset kaksi miljoonaa dollaria ($2,000,000) verrattuna siihen, että niiden olisi pitänyt maksaa tuloveroa $77,000,000, jos vakuutusyhtiöitä verotettaisiin samalla tavalla kuin verotetaan muitakin.

Kun huomioidaan, että nämä suuryhtiöt ovat laajentuneet ja rikastuneet vuodesta 1964 lähtien, silloin voidaan todeta, että niiden veroja voitaisiin helposti korottaa niin, että hallitus saisi $500 miljoonaa lisätuloja sekä menojensa maksuksi että dollariparkamme aseman turvaamiseksi — ja kukaan ei sellaisesta verokorotuksesta kärsisi.

Jos tähän lisättäisiin vielä — myös Carterin kuninkaallisen komissionin ehdottama — pääomatulon verotus, niin silloin voitaisiin jo ruveta puhumaan joko tavallisten kadun miesten ja naisten verotaakan huojentamisesta, tai sosiaalisen palvelun (vanhuudeneläkkeen, sairaushuollon, äitiysvakuutuksen jms.) huomattavasta parantamisesta. Pääomatuloilla — mitä sanotaan "pääoman lisääntymiseksi" eli "capital gains" tarkoitetaan sellaisia tuloja mitä saadaan esimerkiksi hintojen kohoamiseen perustuvista osake-, talo- tai muista kiinteistökaupoista. Esimerkiksi jos henkilö saa $100,000 maksamistaan osakkeista $200,000, niin hänelle koituu siitä "pääomatuloa" $100,000 — mutta se on nykyisten säädösten perusteella kokonaan verovapaata tuloa). Tällaisia pääomatuloja verotetaan Yhdysvalloissa ja miltei kaikissa Länsi-Euroopan maissa, mutta ei täällä Canadassa. Se on todella suuri takaportti jota hyväksikäyttäen varakkaat ihmiset ja erikoisesti suurrikkaat voivat kiertää veronmaksuvelvollisuuttaan.

Mutta huolimatta siitä kuinka kovin huolissaan dollarista raha-asiain ministeri Mitchell Sharp on, hän kiertää, kaartaa ja karttaa tätä ilmeistä verolisäysmahdollisuutta kuin sieluvihollinen pyhää vettä.

Me tulemme lähitulevien päivien aikana kuulemaan paljon juttuja siitä, että nyt alahuoneen hyväksyttäväksi esitetty läpeensä epäoikeutettu ehdotus verojen korottamiseksi on muka tarpeellinen dollariparkamme aseman säilyttämiseksi, inflaation vastustamiseksi jne.

Tosiasia on, että dollarimme asemaa voitaisiin tuntuvasti ja kaiken lisäksi pysyvästi parantaa varustelumenoja vähentämällä. Jos varusteluun nyt haaskattavia menoeriä vähennettäisiin edes puolella, sittenkin jäisi sotatarvetehtailijain saalistettavaksi vielä liian suuri osa kansallistuloistamme, siitä saataisiin yhdellä kynänvedolla lähes $800 miljoonan rahasto käytettäväksi sekä dollarin aseman vakiinnuttamisen että sosiaalisen huollon tehostamisen hyväksi.

Viikon lopulla kerrottiin, että mr. Sharpin ehdotusten tarkoituksena on "saada maailman finanssimarkkinat vakuuttuneeksi, että Canadan dollari on vakaa, ja että sitä voidaan tukea kenottelua vastaan . . ."

Hyvä niinkin. Mutta suotavaa ja toivottavaa olisi, että liittohallituksen toimesta esitettäisiin vähitellen sellaisia veroehdotuksia, joiden todellisena tarkoituksena olisi saada tavalliset canadalaiset tuntemaan että ne ovat "oikeudenmukaisia" ja kansakunnan yhteistä asiaa edistäviä veroehdotuksia".

Kirjeitä

ONKO LÄÄKÄRI AINA OIKEASSA?

Näin ainakin kuulee hyvin usein sanottavan että kyllä lääkärin pitäisi tietää. Mutta jos yksi lääkäri sanoisi teille, että tupakka on myrkkyä ja että on parempi lopettaa tupakoiminen, niin ette sitä ehkä uskoisi vaan menette toisen lääkärin luo ja kysytte häneltä tupakoimisen vaarallisuudesta ja hän vastaisi teille että ei kohtuullinen tupakoiminen ole vaarallista, polttaa pois vain ei se ole vahingollista; uskottako että molemmat näistä lääkäreistä oli oikeassa?

Samaten, jos yksi lääkäri kieltäisi teiltä alkoholin nauttimisen ja toinen sanoisi että, oh, kyllä sitä saa kohtuullisesti nauttia jne. — Paljon olemme viime aikoina saaneet lukea tupakan vaarallisuudesta, miten se on suuri keuhkosyövän aiheuttaja ja onpa päästy jo niin pitkälle Amerikassa että tupakkatehtailijain on pakotettava jokaiseen savukelaatikon sivuun varoitus, että savukkeet voivat olla vaarallisia terveydelle.

Monet huomatut lääkärit ovat tuominneet tupakan käytön, m.m. Amerikan kuuluisa syöpätautispesialisti ja entinen syöpäliiton presidentti tri Alton Ochsner sanoo suoraan, että tupakka on myrkkyä, ja että se on yhtä vaarallista kuin mikään muu tottuttava huumausaine, ehkä vielä vaarallisempaakin, ja hän vielä lisää, että jokainen ajatteleva lääkäri tietää sen, vaan ei tunnusta sitä. Tri Ochsner arvosteli terävästi Amerikan lääkärien yhdistystä siitä, että he ottavat vastaan lahjuksia tupakkayhtiöiltä, kuten hän sanoi ja että joku heidän lääkäreistään ei tunnusta sitä että tupakoiminen aiheuttaisi keuhkosyöpää.

Nyt, siinä juuri ollessani viimeisen uutisen sain lukea samasen viikkolehden viimeisestä numerosta. Artikkelin oli kirjoittanut eräs "Charles Golden" ja siinä vakuutetaan, että savukkeiden vaikutus keuhkosyöpään nähden on aivan pöyhä, ja että 70:lle miljoonalle tupakan polttajalle on annettu väärä hälytys. Saman kirjoituksen yhteydessä on monen huomatun lääkärin lausuntoja siitä, että ei ole olemassa mitään todisteita että tupakka aiheuttaisi keuhkosyöpää, ja samalla arvostelevat sellaisia lääkäreitä jotka uskottavat ihmisille sellaista, jopa joku heistä menee niinkin pitkälle että väittää tupakoimisen jossain tapauksessa olevan terveydelle hyödyksikin.

Olkoon asia sitten niin tai näin, joka tapauksessa tupakan käyttö vaan lisääntyy vuosi vuodelta. Sellainen henkilö joka itse tupakoi, voi itse päättää että onko tupakoiminen hänelle hyödyksi tai vahingoksi. Allekirjoittanut on aikoinaan käyttänyt tupakkaa, ja huomannut sen epäterveelliseksi. — Se tupakasta.

Samassa lehdessä oli vielä toinenkin pitkä kirjoitus jossa käsiteltiin huumausaineita, sellaisia kuin virkistyspillereitä, marijuanaa ja n.k. LSD huumausaineita. Siinä artikkelissa on myöskin monen eri lääkärin arvostelua yllämainituista "lääkkeistä". Toiset heistä yritti monella eri tavalla puolustaa näitä nykyajan huumausaineita, toiset taasen jyrkästi vastustivat. Tämäkin artikkeli oli niin pitkä että jos sen kokonaisuudessaan kääntäisi suomen kielelle niin se veisi palstatilaa ainakin yhden koko lehtisivun.

Eikä minulla ollut sellainen tarkoituskaan, että kopioisin kaikkia siitä, tarkoitukseni oli vain tuoda esille että eivät kaikki lääkäritkään ole yksimielisiä mutta heidän joukossaan on olemassa terveysmielisiäkin lääkäreitä (Health minded doctors) ja myöskin lääkäreitä jotka eivät välitä ihmisen terveydestä, ainoastaan heidän rahastaan ja heitä kutsutaan rahanälkäisiksi lääkäreiksi.

Allekirjoittaneen kohdalle on sattunut vain noita viimeksi mainittuja lääkäreitä, terveysmielistä lääkäriä en ole onnistunut tapaamaan, mutta olen paljon lukenut heidän kirjoituksiaan. Itse puolestani kehoittaisin kaikkia kansalaisia ostamaan itselleen terveysmielisten lääkäreiden kirjoittamia kirjoja; niihin kannattaa uhrata jonkun dollarin, kyllä se toisella puolen korvaa sen teille monin kerroin.

Sellainen lääkäri joka puolustaa huumausaineitten käyttöä, onko hän teidän mielestänne oikeassa?

— T. I. Ristimäki.

SANNA KANNASTO OLI YKSI PARHAIN TOIMITSIJA

Vapaudesta näin että eräs Canadan Suomalaisen järjestön toiminnan esiraivaaja, Sanna Kannasto on poistunut sinne mistä ei paluuta ole. Hän oli yksi vanhimpia alku aikojen toimitsijoita jotka vaivoja pelkäämättä, hyvin vaikeissa olosuhteissa, useita kertoja kulkivat Canadan poikki rannasta rantaan.

Hänelle ominaisella puhujatyylillään hän nosti ja innosti työläis- ja farmarinaisia perustamaan itselleen järjestöjä joiden avulla he parhaiten voisivat parantaa omaa asemaansa ja yhdessä muiden Canadassa silloin toimivien naisten osastojen kautta auttaa yleensä Canadan työväen liikettä. Hänen toimintansa avulla perustettiin hyvin monta naisten osastoa ja voi sanoa että hän oli aikoinaan yksi kaikein uskollisimpia puhujia ja toimitsijoita Canadan Suomalaisen järjestön keskuudessa.

Toivoisin, että joku toveri joka häntä lähemmin tuntee kirjoittaisi katsauksen hänen elämäntyöstään. Se olisi parhain "muistojen kukka" ja hän on mielestäni toiminnallaan perin oikeutetusti sen ansainnut. — H.E.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Lauri Karjalainen, Long Lake, Ont., täyttää torstaina, maaliskuun 14 pnä 72 vuotta.

Jalmar Luoma, Huntsville, Ontario täyttää perjantaina, maaliskuun 15 p. 73 vuotta.

Lasse Sinisalo, Nairn Centre, Ont., täyttää lauantaina, maaliskuun 16 p. 73 vuotta.

Matti Mäki, Vancouver, B. C. täytti maanantaina, maaliskuun 11 pnä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Romania poistui Budapestin kokouksesta

Budapest. — Romanian kommunistisen puolueen edustajat ilmoittivat perjantain vastaisena yönä kommunististen ja työväenpuolueiden neuvottelussa Budapestissa, että he poistuvat neuvottelusta. Päätöksensä erääksi perusteluksi he ilmoittivat kiistan, joka neuvottelussa syntyi Syyrian ja Romanian valtuuskuntien välillä ja muiden puolueiden edustajien suhtautumisen tähän kiistaan.

Keskiviikkona käyttämässään puheenvuorossa Syyrian kommunistisen puolueen edustaja oli arvostellut Romanian asennetta Israeliin ja arabivaltioiden väliseen selkkaukseen. Romania oli sosialistisista maista ainoa, joka ei katkaissut diplomaattisia suhteitaan Israeliin lähi-idän sodan vuoksi.

Romanian kommunistisen puolueen edustajat vaativat kokouksessa, että Syyrian puolueen edustajat peruuttavat lausuntonsa ja että kyseinen kohta poistetaan pöytäkirjasta. Syyrialaiset suostuivat vaatimukseen minkä jälkeen palattiin päiväjärjestykseen Romanian valtuuskunnan ilmaistua tyytyväisyytensä tähän ratkaisuun. Kiistaa pidettiin loppuun käsiteltynä.

Myöhemmin kuitenkin tilanne mutkistui uudelleen. Romanian valtuuskunta vaati kokousta esittämään syyrialaisille moitteen ja ilmoitti poistuvansa istunnosta ellei näin tehdä.

Edistääkseen neuvottelukokouksen työtä SKPn edustaja Anna-Liisa Hyvönen ehdotti kokoukselle välipäätöstä, jonka mukaan olisi todettu välikohtaus selvitetyksi ja että kunkin puolueen edustajat vastaavat itse kannanotoistaan. Välipäätösesitys kuului seuraavasti:

"Ehdotamme aamupäiväistunnon pöytäkirjaan merkittäväksi, että neuvoa-antavan kokouksen osanottajat ilmaisivat tyytyväisyytensä Syyrian ja Romanian kommunististen puolueiden keskeisen välikohtauksen tultua selvitetyksi ja että he pyrkivät ennen kokousta esitettyjen päämäärien saavuttamiseen käsittelemällä kysymyksiä vapaassa ja toverillisessa ilmapiirissä. Pöytäkirjaan lisätään maininta, että jokainen puolue vastaa itse omien edustajiensa puheenvuoroista."

Ehdotusta tukivat välittömästi Ranskan ja Italian kommunististen puolueiden, Unkarin sosialistisen työväenpuolueen ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen edustajat ja torstaina käydyssä keskustelussa sen kannalle asettuivat useimmat valtuuskunnat. Romanian valtuuskunta ilmoitti kuitenkin, ettei se katso voivansa hyväksyä tällaista ehdotusta ja arvosteli SKPn edustajia välipäätösehdotuksen johdosta.

Myöhemmin Romanian kommunistisen puolueen edustajat ilmoittivat poistuvansa kokouksesta.

Anna-Liisa Hyvösen ohella SKPn edustajana Budapestin kokoukseen osallistuu jaostosihteeri Olavi Poikolainen.

Vasemmistolta odotetaan selväpiirteistä politiikkaa — aika käytettävä tarkoin

Helsinki. — Jo muodosteilla olevan hallituksen ohjelmaan olisi otettava sellaisia tavoitteita, jotka lisäävät yhteiskunnan päätösvaltaa talouselämässä ja heikentävät porvarillista-henkistä hegemoniaa. Onnistuakseen vasemmistovoittoinen hallitus tarvitsee itsenäisen ja yhtenäisen ammattiyhdistysliikkeen tien. Tämän vuoksi hallituksen ja ammatillisten järjestöjen yhteyksien parantaminen nykyisen Paasion hallituksen aikaisista sekä eheytystoimien loppuun viemінen ovat välttämättömiä, totesi SKDL:n osastopäällikkö J. A. Hentilä puhuessaan Kirkkonummella, viime keskiviikkona.

Toisaalta vasemmiston ja edistyksellisen keskustan — muuallekin kuin keskustapuolueeseen sijoittuneen — yhteistyölle pitäisi saada entistä tietoisempia yhteiskunnan järkevään uudistamiseen pyrkiviä tavoitteita, sanoi Hentilä. Vaaleihin on aikaa kaksi vuotta. Tänä aikana nykyisellä yhteistyöllä voidaan saada enemmän aikaan kuin tähän mennessä, vaikka taloudellinen häiriötila jatkuisikin läntisessä maailmassa.

Ja ennen kaikkea olisi kyettävä sopimaan siitä, että nykyinen yhteistyöpohja säilyy vaalien jälkeen siinäkin tapauksessa, että vaalien tuloksena eduskuntaan muodostuisi perinteisen jaon mukaan porvarillinen enemmistö, totesi Hentilä puheessaan.

Luonnehtiessaan 50-luvun ja 60-luvun alkupuolen kehitystä Hentilä huomautti, että ne olivat leimallisesti porvarillisen ja yksityistä pääomaa myötäilevän, agraarisesti sävyttyneen politiikan vuosia, siitä huolimatta jopa että vasemmisto neljä vuotta oli eduskunnassa enemmistönä.

Nyt me sairastamme paljolti juuri tämän politiikan seurauksia. Vaikka jo kaukana 50-luvun puolella nähtiin yhtäältä nopeutuva elinkeino- ja väestörakenteen muutos, yhtäältä voimakas tekninen kehitys tuotantoelämän eri aloilla ja sen vaatima koulutustason kohottamisen tarve, ei meillä suoritettu tutkimuksia, ei ryhdytty vuosikymmenen tähtäimellä varautumaan muutokseen. Päinvastoin porvarillis-agraarinen poliittinen johto lähinnä etsi keinoja, miten tätä muutosta — sille poliittisesti epämieluisaa — voitaisiin torjua, miten säilyttää mahdollisimman paljon ihmisiä agraarisen elämänmuodon piirissä. Mutta voimakas murros on kuitenkin tosiasia, ja laiminlyödyn valmistautumisen me koemme nyt varsin suurena rakenteellisena työttömyytenä.

Tässä tilanteessa eritoten vasemmisto joutuu ratkaisemaan tyytyykö se toimimaan vain kapitalistisen järjestelmän suomin porvarillisin keinoin vai tahtooko se poistaa järjestelmän poliittiselle johdolle asettamia rajoituksia ja hankkia itselleen keinoja, joilla se voi vaikuttaa myös yksityisen pääoman suvereenisesti hallitsemilla alueilla.

Läntisten sosialidemokraattisten puolueiden ehkä suurin heikkous on ollut tyytyminen kapitalismin toimitusjohtajan asemaan. Näin ne eivät ole muodostaneet mitään todellista vaihtoehtoa vapaamieliselle porvaristolle, joka on päässyt toimitusjohtajaksi kansan kyllästyttyä sosialidemokraatteihin. Suomen koko vasemmistoa uhkaa sama heikkous.

SDP:n siirtyminen oikeiston kumppanuudesta nykyiseen yhteistyöhön vajaan puolen vuosikymmenen aikana on ollut niin suuri muutos, että puolue tuskin olisi repeämättä enempää kestänyt. SDP sai muiden läntisen Euroopan sosialidemokraattisten puolueiden tapaan äänestäjikseen pettyneitä porvareita viime vaaleissa. Vain vaivoin nämä ovat saattaneet sietää yhteistyötä vasemmalle, ja he tuomitsevat puoluesihteerin sosialistiset puheet.

Työttömyyden hoidon asetti SDPkin ensi sijalle

Helsinki. — Sosialidemokraattisen puolueen puoluetoimikunnan ja eduskuntaryhmän toimenpiteet hallituskysymyksessä saivat SDPn puolueneuvoston hyväksymisen ja samalla hyväksyttiin pääjohtaja Mauno Koivisto yksimielisesti hallituksen muodostajaksi.

Seitsemän tuntia kestäneessä puolueneuvoston kokouksessa, jota luonnehdittiin sävyisämmäksi kuin edellistä, vaalien jälkeen pidettyä kokousta, hyväksyttiin puolueen peruskohdat hallitusohjelmaan nähden.

Työttömyyskysymyksen hoitaminen on tässä keskeisellä sijalla ja sen voittamiseksi on puolueneuvoston käsityksen mukaan ponnistettava kaikki voimat. Toimenpiteistä asetettiin etualalle rakennustoiminnan nopea elvyttäminen.

Indeksisidonnaisuuden ja kireän rahan politiikan haittoihin kiinnitettiin niin ikään huomiota.

Puolueneuvoston kokouksen julkilausumassa tähdennetään luottamuksellisten ja ystävällisten suhteiden vahvistamisen tärkeyttä maamme ja sen naapurimaiden, erityisesti Neuvostoliiton kesken.

Parhaana hallituspohjana pidetään julkilausumassa laajaa parlamentillista pohjaa. Puolueneuvoston kokouksessa tähdensi puoluesihteeri Erkki Raatikainen, että yhteistyöhallituksessa olisi lisättävä työväenhenkisyyttä. Hän asetti kysymyksen alaiseksi hallituksen laajentamisen tarpeellisuuden porvarilliseen suuntaan.

Norjan Kepun nuorisojärjestö eroaisi NATOsta

Oslo. — Norjan turvallisuustarve voidaan taata paremmin muilla puolustusjärjestelyillä kuin jatkuvalla NATO-jäsenyydellä järjestön pysyessä entisellään, lausuu Norjan "Kepun" nuorisojärjestö Unge Venstre tutkimuslausunnossaan, joka on lähetetty liiton paikallisjärjestöille käsittelyä varten. Liitto suosittelee NATOn tilalle "aseellista puolueettomuutta".

MLA:n suuri kokous NL:ssa huhtikuussa

Moskova. — Maailman ammattiyhdistysten liitto (MAL) kokoontuu ensimmäisen kerran vuoden 1945 jälkeen ylimääräiseen istuntoon, joka pidetään Moskovassa 8—10 huhtikuuta. Istunnossa keskustellaan maailmanlaajuisista yhteisjärjestelyistä Vietnamin kansallisen vapaus rintaman tukemiseksi.

Istuntoon on kutsuttu myös Vapaan ammatillisen internationaalin, ICFTU:n edustajia.

Tämän ilmoitti MALn pääsihteeri ranskalainen Louis Saillant Moskovassa pidetyssä lehdistötilaisuudessa. Ennen päätöstä neuvoteltiin Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin vasemmistolaisten ammattiliittojen kanssa.

Ulkomaiset tarkkailijat ovat kiinnittäneet melkoista huomiota tulevaan istuntoon, joka merkitsee luultavasti ei ainoastaan näiden järjestöjen Vietnamin-avun yhdentämistä, vaan myös sen lisäämistä. Kongressissa on mm. ehdotettu erilaisia tapoja Yhdysvaltain joukkojenkuljetusten häiritsemiseksi ja estämiseksi. Seurauksena saattaa olla lastaus- ja purkaussaartoja ja mahdollisesti jopa lakkoja, uskotaan Moskovassa.

WFTUn johto uskoo myös saavansa aikaan joko suoraa tai epäsuoraa yhteistoimintaa Vapaaseen ammatilliseen internationaaliin kuuluvien liittojen kanssa. Tämän vuoksi on näiden liittojen edustajia kutsuttu istuntoon.

"Vietnamin sota on nyt saavuttanut sellaisen vaiheen, että on ehdottoman välttämätöntä vastustaa sitä suuremmalla päättäväisyydellä" sanoi Saillant.

PÄIVÄN PAKINA

AMERIKKALAISMIELINEN TERRORITYÖ

Kolmatta viikkoa sitten kerrottiin canadalaislehdissäkin, että samalla kun Lontoossa, Tukholmassa ja Pariisissa oli suuria mielenosoituksia Yhdysvaltain likaista sotaa vastaan Vietnamissa, Länsi-Berliinissä oli 150,000 henkeä käsittänyt mielenosoitus amerikkalaisten sotapolitiikan puolesta.

Mutta mistä oikein oli Länsi-Berliinissä silloin kysymys, siitä on ruvettu saamaan tietoja vasta nyt.

Ja nämä tiedot viittaavat siihen, että siellä oli silloin Länsi-Berliinin kaupunginhallinnon järjestämä amerikkalaismielinen ja erikoisesti opiskelijavastainen terroritilaisuus, jota on länsi-saksalaisissa lehdissä myöhemmin verrattu vuoden 1938 "kristalliyöhön", jolloin juutalaisten parjaus muuttui koko maata käsittäneeksi juutalaisten vainoksi.

Mellakointimielenosoituksen terroristista luonnetta ja olemusta yritettiin aluksi salata ja peitellä, kerrotaan lehtitiedoissa.

Mutta kahakoinnin korkeimmillaan riehuessa amerikkalaisten sotaohjelmaa puolustaneet mellakoitsijat sulkivat piiriinsä nuoren vaaleaverisen tytön huutaen: "Leikatkaa hänen tukkansa! Pieskää hänet kuoliaaksi!" Kymmeniä käsiä tarttui neitosen vaatteisiin; tyttöä potkittiin ja lyötiin kunnes hän tuupertui kadulle.

"Kaikki opiskelijoilta näyttäneet joutuivat mukiloitaviksi", kertoi sanomalehti Der Spiegel viime viikolla.

Journalisti Kai Hermann protestoi erään nuoren miehen pieksemistä ja tuli itsekin piestyksi tainnoksiin. Huudot "hakatkaa hänet kuoliaaksi" jatkuivat kunnes Hermann makasi liikkumattomana verisellä kestopäällyskadulla.

Pastori Gerd Boettcher näki toisen joukon hakkaavan erästä nuorta tyttöä. Kun tämä pappi yritti estää joitakin lyöntejä, roskajoukko kävi hänen kimppuunsa. Hakatessaan pastoria ja raapiessaan kynsin hänen kasvojaan, nämä Yhdysvaltain sotatoimien tukijat huusivat: "Sinä olet myös kommunistinen sika!"

Suurin osa illan väkivaltaisuuksista tapahtui John F. Kennedy aukion lähellä olevalla kadulla.

"Berliinin asukkaat, demokratia huulillaan ja Kennedy muistossaan ovat ruvenneet pieksemään eri mieltä olevia ihmisiä", totesi Der Spiegel.

"Pogromi-mieliala on saanut Berliinin kontrolliinsa" varoitti viikkolehti Zeit.

Saatujen tietojen mukaan vastavalittu Länsi-Berliinin pormestari Klaus Schuetz yritti ensiksi estää noin 12,000 opiskelijaa järjestämästä helmikuun 18 pnä Vietnamin sotaa vastustavan mielenosoituksen. Oikeuslaitos antoi kuitenkin asiasta toisenlaisen päätöksen.

Silloin, neuvottelematta kenenkään kanssa, Schuetz kehoitti asukkaita vastamielenosoitukseen Yhdysvaltain sotaohjelman puolesta Vietnamissa.

Tämä Schuetzin vetoomus oli kuin liipasimesta painaminen katukahakan aloittamiseksi, sillä Länsi-Berliinissä vallitsee voimakas opiskelijavastainen mieliala.

Poliisien arvion mukaan 150,000 amerikkalaismielistä ja opiskelijavastaista "Länsi-Berliinin hyvää kansalaista" kokoontui John F. Kennedy aukiolle.

Yli 50,000 näistä mielenosoittajista oli kaupungin työläisiä, joille annettiin vapaapäivä puolisesta alkaen. Kaupungin työläisten sanotaan jättäneen työnsä tekemättä ja luvanneen vapaaehtoisesti osallistua pormestari Schuetzin järjestämään yhdysvaltalaismieliseen mielenosoitukseen kaupungin opiskelijoita vastaan ja Yhdysvaltain hyökkäyssodan puolesta.

Pormestari Schuetzin kerrotaan kehoittaneen näitä "harjoitettuja hylkeitä" — entisen oppositiojohtajan John Diefenbakerin sanontaa hyväksikäyttääksemme — näyttämään vasemmisto-opiskelijoille, että "Berliini ei ole leikkipaikka äärimmäisyysvoimille, että me emme anna vapaata Berliiniämme tallata jalkoihin".

Pian sen jälkeen alkanut väkivaltaisuus sivuutettiin aluksi niin, ettei siitä puhuttu juuri mitään Länsi-Berliinin sanomalehdissä.

Kun saksalainen radiouutiskuuluttaja Juergen Schiller yritti paikalla olleena antaa kuvauksen yleisen palvelun ja liikennelaitoksen työläisten suorittamasta Vietnamin sodanvastustajien pieksemisestä, radioaseman kuuluttaja sekaantui asiaan ja nuhteli Schilleriä sanoen: "Niitä pikkutapauksia ei pitäisi liioitella."

Jotkut sanomalehdet tiedoittivat "paikoittaisista yhteenotoista" Berliinin "rauhallisten mielenosoittajain" ja vasemmistolaisten "rähinöitsijäin" välillä. Bonnin päivälehti General Anzeiger oli nähnyt annettavan "joitakin iskuja väkijoukon reunamilla".

Viikkoa myöhemmin länsi-saksalaiset rupesivat kuitenkin saamaan uuden ja tyrmistyttävän kuvan: "radiossa mainittu hyökkäys oli vain pikkuosa tapahtuneista väkivaltaisuuksista".

Sitten Länsi-Berliinin poliisit, jotka ovat aina nopeasti valmiina käyttämään patukoita opiskelijoita vastaan, käyttäytyivät pidättyvästi (kun opiskelijoita piestiin)" sanoi Daily Frankfurt Runscaussa Peter Miska. "Se myös muistutti minulle kristalliyötä."

Näin kertovat uutistiedot helmikuun 21 pnä Länsi-Berliinissä järjestetystä kaupungin virallisesta mielenosoituksesta Yhdysvaltain Vietnam-sodan puolesta.

Niin tyrmistyttäviä kuin nämä tiedot ovatkin, meistä tuntuu kuitenkin, että koko totuus on ehkä vielä kuulematta. — Känsäkoura.

Urheilua

"Hiihti" osan matkasta autossa istuen

Tampere. — Pirkan hiihdon veteraanisarjan voittaja, yhdeksättä kertaa hiihtoon osallistunut Matti Lampi ajeli voittoon osaksi avustajansa autolla ja joutuu luovuttamaan sarjan voittajankunnian porilaiselle niin ikään yhdeksättä kertaa kilpailuun osallistuneelle Koiviston Iskun Aimo Lindgrenille, sekä palauttamaan kolmannella "voitolla" omakseen saamansa kiertopalkinnon edelleen kilpailtavaksi.

Kilpailun tuomarineuvoston virallisessa ilmoituksessa todetaan mm:

Pirkan hiihdon yhteydessä tehtiin veteraanisarjassa hiihtänyttä Matti Lampea vastaan ilmoitus vilpillisestä hiihtosuorituksesta.

Suoritetuissa asianomaisten todistajien ja kysymyksessä olevan kilpailijan kuulusteluissa saatujen selvitysten perusteella, jotka asianomainen hiihtäjä on itse myöntänyt oikeiksi, on käynyt ilmi, että hän oli käyttänyt hiihdon aikana autokuljetusta.

Lampi itse sanoi hiihtäneensä harhaan, mutta jätti ajopuolen selvittämättä.

Tummat eivät saa lyödä valkoista edes kehässä

Johannesburg. — Etelä-Afrikan olympiakomitean presidentti Frank Braun ilmoitti keskiviikkona Johannesburgissa valkoisten ja mustien järjestävän omat erilliset nyrkkeilykatsastuksensa olympiakisoja varten

— Vasta tämän jälkeen yhteiskomitea, johon kuuluu kolme valkoisten ja yhtä monta mustien edustajaa, valitsee lopullisen joukkueen. Komitean jäsenet seuraavat molempien katsastuksia mainitsi Braun edelleen.

Braun on tämän yhteiskomitean puheenjohtaja ja toimii samalla myös Etelä-Afrikan amatöörinyrkkeilyliiton keulamiehenä.

Jo 40

Mexicon olympiakisoja boikotoivien maiden määrä lisääntyy niin nopeasti, että uutistoimistojenkaan tiedot yhteislùvusta eivät pysy perässä. Kun Kuwait, Pakistan ja Kuuba tulivat kuvaan mukaan, on boikotoivien maiden määrä jo 40. Afrikan maita on 32 ja muista maanosista ovat mukana seuraavat kahdeksan: Syyria, Irak, Saudi Arabia, Intia, Malesia, Pakistan, Kuwait ja Kuuba.

Don haalin toiminnasta

Toronto. — Sunnuntaina, maaliskuun 17 pnä, alkaen klo 4 ip. on Don haalilla osaston miesten järjestämä railakas bingo- ja seurapelitilaisuus.

* * *

V.- ja u.-seura Yritys järjestää haalille maukkaat laatikkopäivälliset maaliskuun 24 pnä, alkaen klo 1 ip. Välittömästi laatikkopäivällisten jälkeen siirrytään yläkertaan, jossa voidaan rentoutua tanssin pyörteissä. Lisäksi on samana päivänä järjestetty nauruhermoja kutittava muotinäyttely ja muutakin hauskaa ohjelmaa.

* * *

Finlandia-kuoron kevätkonsertti on järjestetty maaliskuun 31 päiväksi kello 4 ip. alkavaksi. Tässä tilaisuudessa saavat kaikki niin läheltä kuin kaukaakin saapuneet juhlavieraat jälleen nauttia koko rahan edestä, joten pistetäänpä tämä muistiin.

* * *

Naistenkerhon järjestämä "Rummage Sale" eli romumyynti on haalilla lauantaina, huhtikuun 6 pnä, alkaen klo 10 aamulla. Jälleen on siis tulossa tilaisuus, josta on mahdollisuus hankkia hyvääkin tavaraa ja aivan polkuhintaan. — N.

Malesia ja Singapore puolustusliittoon

Kuala Lumpur. — Malesia ja Singapore ovat päättäneet rakentaa yhteisen puolustusjärjestelmän taatakseen kummankin maan turvallisuuden englantilaisten joukkojen poistuttua vuoteen 1971 mennessä, ilmoitti Malesian varapääministeri Tun Abdul Razak Kuala Lumpurissa keskiviikkona.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 19, 20, 21, 22, 23, 28, 37, 49, 50 ja 2

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tuileries'n sisäiseen kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen kaupungin kortteleiden julmat tapahtumat. Pienille paperipalasille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne tiukemmin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään. "Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Yliopistolehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet [illegible] Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka taiteellisuus ja aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan hän esitteli aikansa haaveista, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalaismiljöötä, papistoa ja laikolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti [illegible] juonittelu ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä vaativan kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Nainen sulostuttamaan ankeita vanginpäiviä

Helsinki. (KU) — Vankila-käsitteeseen liittyvät perinteellisesti lukot, ristikot, aidat ja muurit, jatkuva vartiointi. Eristämällä rikoksentekijän yhteiskunta "suojautuu" hänen mahdollisia uusia rikoksiaan vastaan. Mutta ratkaisu on vain tilapäinen, ellei samalla pyritä aikaansaamaan muutosta vangin elämänasenteissa.

Ruotsissa on vankilapastorin kaapu yhä suuremmassa määrin vaihtumassa psykiatrin ja psykologin valkotakkiin, vankien huolto modernisoitumassa, joskin kehitys on vasta alkuvaiheessaan. Uusiin kokeiluihin kuuluvat myös avovankilat ja perhevankilat. Ruotsalainen nuorisovanki voi vaikkapa asua keskellä Uppsalan kaupunkia nykyaikaisessa nuorten opintokeskuksessa, käydä täältä käsin koulua, opiskella yliopistossa tai ammattikoulussa ilman että opintotoverit edes saavat tietää hänen olevan vanki.

Pitkän tuomion saanut murhamies voi muuttaa asumaan omakotitaloon, ottaa mukaan vaimonsa, asua kuin kotonaan. Samalla hän kuitenkin on valvonnan ja tarkkojen määräysten alaisena. Epäilemättä tällainen ympäristö tarjoaa vangille paremmat mahdollisuudet päästä normaaleille elämänraiteille, joskaan se ei sovellu läheskään kaikissa tapauksissa.

Perhevankilakokeilu on vasta suppea siihen nähden että se käsittää vain kolme vankia: kaksi elinkautista ja lisäksi yhden pitkän tuomion saaneen. Kaksi näistä on syyllistynyt murhaan ja yksi tuomittu omaisuusrikoksista. Knutbyssä olevaan "laitokseen" kuuluu kaksi omakotitaloa ja yksi henkilökunnan rakennus. Yksi vangeista on asfalttityöläinen, toinen autonkuljettaja ja kolmas opiskelee. Kaksi ensiksi mainittua käy päivittäin työssä kylässä. Yhdellä on perhevankilassa mukanaan vaimo ja kahdella morsian. Kullakin perheellä on hallussaan kolme huonetta ja keittiö, joissa heillä on oma talous. Vuokraa maksetaan 4 kruunua päivässä sekä lisäksi puut ja sähkö. Myös vaimot käyvät työssä lähiseudulla. Vaimo saa luonnollisesti tulla ja mennä oman halunsa mukaan, miehen elämäntahti sen sijaan on tarkkaan määrätty: työstä on määräaikana tultava suoraan kotiin, "iltajuoksut" eivät tule kysymykseen.

Perhevankilaan, joka kokeilumielessä aloitti toimintansa vasta viime vuoden elokuussa, pyritään valitsemaan hyvin käyttäytyviä pitkäaikaisia vankeja, joiden mielenterveyteen normaali kotielämä ratkaisevasti vaikuttaa.

OPINTOKOTI TÄHTÄÄ TOIMIVAAN NUOREEN

Erikoislaatuinen on myös Uppsalassa sijaitseva vankeinhoitohallituksen ("kriminaalihuoltohallituksen") opintokoti, jonka parikymmentä paikkaa ovat nuorisovankien keskuudessa hyvin haluttuja. — Olemme täällä kuin iso perhe, kertoo johtaja Enar Lundborg. — Minä olen "vaari" nuo remmat huoltajat ovat parinkymmenen ikäisiä — Tähtäämme täällä hyvin pitkälle — ihmisen muuttamiseen. Haluamme tehdä nuoristo ihmisistä toimivia, antaa heille suunnan elämässä, kehittää heidän luonnettaan. Tänne pyritään ottamaan lähinnä sellaisia poikia, joilla ei ole alkoholi- eikä narkomaniaongelmia ja jotka voidaan pitää täällä vähintään 8 kuukautta, koska menestyksellinen opiskelu vaatii ainakin tämän ajan.

Uppsalan "studiegarden" pojista osa saa yksityisluontoista ryhmäopetusta eri aloilta laitoksen sisällä, jonne ympärillä olevasta yliopistokaupungista on helppo saada opettajia tilapäiskäynneille. Kymmenen poikaa käy tällä hetkellä koulua eri oppilaitoksissa kaupungilla jopa niin, että opintotoverit eivät aina edes tiedä heidän olevan vankeja. Tarkasti on kuitenkin noudatettava määräystä tulla oppituntien päätyttyä suoraan "kotiin". Tässä ei tingitä hetkeäkään, ja pojat ovatkin noudattaneet hyvin tätä määräystä. Joskus he voivat jopa joutua ikävään välikäteen opintotoveriensa kanssa, kun on pakko erota seurasta ja selityksittä rientää pois! Jotkut taas kertovat avoimesti tovereilleen olinpaikastaan.

LUONNE KEHITTYY KUN HOUKUTUS VOITETAAN

— Epäilemättä kasvattaa luonnetta myös se, että nuorta vankia houkuttelevat kaikki kaupungin ja vapaan elämän mahdollisuudet: miten helppo olisikaan nousta bussiin, ajaa Tukholmaan ja kadota sen vilinään. Joka päivä hän kaupungilla liikkuessaan joutuu tekemään ratkaisun palaamisesta opintokotiin ja järjestyneeseen elämään, totesi laitoksen johtaja.

Opintokoti on toiminut vasta lähes vuoden verran, mutta sen suojateilla on jo varmoja ja selviä tavoitteita: lentäjäksi, musiikinopettajaksi, tietokoneohjelmoijaksi, lehtimieheksi, jne. Eräs on jo ehtinyt jatko-opinnoissaan filosofian kandidaatin tutkintoon.

VAIMON KANSSA VOI SULKEUTUA SELLIIN.

Useimmissa maissa lienee harvinaisuus, että vanki voi vastaanottaa vieraitaan ja omaisiaan omassa huoneessaan ("selli"-sanaa ei kuule Ruotsissa juuri käytettävän, ja ainakin keskitasoa parempien vankiloiden sellit ovatkin jonkinlaista matkustajakotitasoa). Ruotsissakin tämä käytäntö on poikkeuksellista. Se sallitaan mm. Tillbergan avoimessa vankilassa, joka on aloittanut toimintansa v. 1963. Vierailuaika on sunnuntaisin päivällä. Jokaisella on oma avain huoneseensa, joten vangin sopii vaikkapa sulkeutua morsiamensa kera huoneeseensa ja puuhailla siellä määrätunnit mitä haluaa. Ovessa ei ole tirkistysreikääkään.

Mutta vierailuajat ovat vain lyhyitä riemun hetkiä arkisen työn lomassa. Tillbergan avovankilan yhteyteen kuuluu useita tuotantolaitoksia, mm. puutalotehdas. Tarkoituksena on, että ansiotaso nousisi jo ensi kesänä suunnilleen samaan kuin vapailla markkinoilla. Jotkut pääsevät täällä nykyisin 2:40 kruunun suuruiseen tuntipalkkaan, mikä vastaa noin kahta Suomen markkaa. Tillbergasta tapaamamme suomalainen rattijuoppoudesta tuomittu miekkonen kertoi kuitenkin saavansa vain 1:30 kruunua tunnilta. Tupakkarasia maksaa 5:10, joten jo pelkästään sen hankkimiseen kuluu useita tunteja.

— Käytämmekin mieluummin nuuskaa, koska se on halvempaa, hän kertoo ja lisää että "ei tämä mikään taivas ole vaikka vankeinhoidosta niin paljon puhutaan". Hän kertoo hallitsevansa noin 20 erilaista siviiliammattia ja pitää nykyistä työtään puutalotehtaassa jotenkin sopimattomana . . . Valoisammat näkymät ovat erään toisen suomalaisvangin mielessä: vapauduttuaan hän menee 2-vuotiseen tekniseen kouluun valtion kustannuksella.

NAISVANKEJA VÄHÄN

Naisvankeja on Ruotsissa suhteellisesti vähemmän kuin Suomessa. Hinsebergin naisvankilaan on sijoitettu naisia kaikista mahdollisista ryhmistä varsinaisista vangeista valvottaviin saakka. Paikoista on 65 suljettuja ja 36 avoimia, mutta kaikki paikat eivät ole täynnä. Nykyinen vankiluku nousee täällä yhteensä 65:een, mutta henkilökuntaa on yli 70. Naisvankien yleisimmät rikokset ovat varkaudet, petokset ja väärennykset, mutta myös rattijuoppoja on joukossa. Eräillä on lapsia mukanaan, mutta nämä ovat poikkeustapauksia. Työtä tehdään suuressa pesulassa, Kauppapuutarhassa, kanalassa, ompelimossa ym. Parhaillaan valmistui ompelukoneissa rautateitä varten punaisia merkinantolippuja. Vapaa-aikoinaan naiset osallistuvat erilaisiin harrastuksiin, kielikursseille, kauneudenhoitokursseille yms

— Toivi Väre.

USAn puolustusministeri suur pääoman edustaja

USAn puolustusministeriön perustamisen ajoilta vuodesta 1947 jokainen puolustusministeri on ollut juuri sen suurteollisuuden ja sotilasjohdon liiton edustaja ,josta presidentti Eisenhower varoitti viimeisessä kirjelmässään Amerikan kansalle. He ovat olleet joko suoranaisesti teollisuusmiehiä tai suurten asetehtaiden juristeja, kuten Louis Johnson tai pankkiireja kuten James Forrestal, kirjoittaa New York Port.

Uusi puolustusministeri Clark Clifford ei muodosta poikkeusta.

Clifford on koko uransa ajan ollut yksityisjuristi ja puolustanut eräiden suurten asekonsernien etuja. Hän oli niiden puolustaja taistelussa samaa USAn hallitusta vastaan, jota hän nyt edustaa puolustusministerinä.

Varainhuoltovuonna 1967 nämä hänen entiset asiakkaansa saivat valtiolta 1,890,000 dollaria puolustusmenoina ja apurahoina tieteellisiin tutkimuksiin 494,659,000 dollaria.

Vuonna 1967 yhtiö General Electric oli neljännellä sijalla puolustusvoimien urakoitsijoista ja sai sotilastarviketilauksia 1,289,800,000 dollarin arvosta. Tämän lisäksi General Electric sai apurahoina tieteellisiin tutkimustöihin 439,090,000 dollaria.

Kauneimmat MUISTOJEN KUKAT edesmenneen

Aatu Saikkosen

MUISTOLLE

Ida ja John Lehtinen
Toronto, Ontario,

Judy, Marjorie ja John Lehtinen
North Bay, Ontario

Kauneimmat

RUUSUT

pitkäaikaisen ystävämme

Olivia Kauhasen

MUISTOLLE

Alma ja Antti Ranta

Olga Salo

Vieno Rajala,
Ironwood, Mich.

Hearstin kuulumisia

Hearst. — Kaunista on ollut kevättalvi, ei ole ollut näin vähän lumista talvea mies muistiin tällä perukalla. Mielikin on paljon virkeämpi kun ei ole tarvinnut lumen kanssa tapella, tässä saa vain odotella koska lumi sulaa ja järvet jäästä vapautuu.

Kuolemantapauksia täällä on ollut kolme. Helmikuun 5 pnä kuoli E. Sormunen, entisiä Reesorin asukkaita. Häntä jäi muistelemaan kaksi tytärtä.

Helmikuun 18 pnä kuoli Väinö Rostela Hearstin sairaalassa. Hän ei ollut näitä tämän paikkakunnan asukkaita mutta hänellä oli täällä tuttavia. Rostela oli Cochranen pitkäaikainen asukas ja haudattiin Cochraneen.

Olga Koski kuoli tämän kuun ensimmäinen päivä Port Arthurin sairaalassa. Olga oli näitä tämän paikan vanhimpia asukkaita. Ensin Suomesta tultuaan asui farmilla, myöhemmin siirtyi tänne kylään. Vainajaa jäi muistelemaan kolme tyttöä ja kaksi poikaa ja paljon tuttavia. Lapsensa järjestivät kauniin hautajaistilaisuuden täällä yhdistyneessä kirkossa. Tuttavia oli koko paljon kunnioittamassa vainajan muistoa.

Täällä oli kymmenen päivää kestäneet talvikarnevaalit. Oli hauskaa seurata kun nuorilla oli jotain touhua. — Aune.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — "Echo" orkesterin vuotuinen kabaretti- ja tanssitilaisuus on perjantaina maaliskuun 15 päivänä Finnish haalilla, 316 Bay Street. Tanssisoitosta huolehtii oma orkesteri. Tarjoilu alkaa kello 7 illalla sisältyen siihen kevyt "lunssi". Tanssisoitto alkaa kello 9 illalla. Järestäjät lausuvat tervetuloa. — ATH.

Kaksi linja-autoa rajusti yhteen — 4 ihmistä kuoli

Helsinki. — Neljä ihmistä kuoli ja 14 loukkaantui, heistä kolme vaikeasti, kahden linja-auton rajussa yhteenajossa Pernajan Hardomin kylässä maanantaina iltapäivällä. Surmansa saivat rouva Dolly Lindqvist ja koululaiset Tiina Ala-Outtinen, Leif Hannusas ja Görel Widell.

Onnettomuus sattui klo 16:n aikaan. Autonkuljettaja Karl Gustav Malmin ohjaama Holmströmin linjan linja-auto oli tulossa Loviisan suunnasta, kun sitä vastaan tuli Etelä-Suomen linja-liikenteen koululaisbussi, jota ajoi autonkuljettaja Bjarne Mutikainen. Mahdollisesti liukkaan kelin vuoksi ohjautui Malmin ohjaama bussi keskemmälle tietä ja törmäsi koululaisbussiin, jolloin molemmat autot murskaantuivat pahoin.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA
HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavski (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Kirjoituksia ja kuvia halutaan VAPPU-julkaisuun

VAPPU-julkaisu ilmestyy tänäkin keväänä hyvissä ajoin ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Avustajilta pyydetään taas julkaisuun kirjoituksia; kertomuksia, novelleja, muistelmia, runoja ja muita sekä kirjoitusten yhteyteen tai muuten julkaisuun sopivia kuvia. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin. Olkaa ystävällisiä ja lähettäkää avustuksenne niin pian kuin voitte — viimeistään maaliskuun 16 päivään mennessä.

Etukäteen avustuksesta kiittäen,

VAPPU-julkaisun toimitus
Box 69, Sudbury, Ont.

Poliittinen kriisi Tshekkoslovakiassa

Praha. — Tshekkoslovakian hallitus ilmoitti torstaina pyytäneensä virallisesti Yhdysvaltoja luovuttamaan tshekkiläisen parlamentinjäsenen ja kommunistipuolueen virkailijan kenraali Jan Sejnan, joka on loikannut länteen.

Pariisi. — Tshekkoslovakian nopeasti kehittyvä poliittinen tilanne aiheuttaa sosialistisessa leirissä enemmän huolta kuin Romanian "eripuraisuus", kertoivat asiasta perillä olevat lähteet Pariisissa torstaina.

Tshekkoslovakian kysymys oli etualalla äskettäin päättyneessä kommunistipuolueiden kokouksessa Budapestissa ja sai siellä osakseen enemmän huomiota kuin Romanian sensaatiomainen ulosmarssi, sanottiin edelleen.

Tshekkiläisen kenraalin Jan Sejnan pako Yhdysvaltoihin, joka vahvistettiin Washingtonissa keskiviikkona, on vain osa kiivaasta valtataistelusta Tshekkoslovakian kommunistipuolueessa. Tämän taistelun osapuolet ovat ensimmäisen puoluesihteerin Alexander Dubcekin johtamat reformistit ja presidentti Antonin Novotnyn johtamat konservatiivit. Novotny erotettiin 5 tammikuuta puolueenjohtajan virasta, ja hänen asemansa on tullut yhä enemmän uhatuksi.

Tshekkiläiset sanomalehdet ovat hyökkäilleet kursailematta presidentti Novotnya vastaan, kutsuneet tätä "mieheksi, joka asetti kaiken luottamuksensa Sejnaan" ja vaatineet hänen eroamistaan.

Brundage ei pidä kiirettä

Chicago. — Kansainvälisen olympiakomitean (KOK) puheenjohtaja Avery Brundage sanoi maanantaina, että hän ei kutsu ylimääräistä kokousta Etelä-Afrikan olympialaisiin hyväksymisen uudelleen harkitsemiseksi vaan odottaa mieluummin tulevaa KOKn johtokunnan kokousta.

Olympiakomitean 80-vuotias päämies kieltäytyi antamasta lausuntoa Mexicon, joka on tänä vuonna olympialaisten isäntämaa, ja Ranskan pyyntöön, että KOK pitäisi ylimääräisen kokouksensa mahdollisemman pian käsitelläkseen uudestaan Etelä-Afrikan kysymystä.

Yhteensä 40 maata on luvannut pysyä pois Mexicon kisoista jos rotueroittelusta tunnettu Etelä-Afrikka osallistuu.

PALJON ONNEA JA TERVEYTTÄ

PAAVO MÄKISELLE

TÄYTTÄESSÄÄN 60 VUOTTA TOIVOTTAVAT ALLAMAINITUT TOVERIT JA YSTÄVÄT

Kiitos kaikesta!

Katri Mäkinen
Katri ja M. Jalonen
Edith ja Wm. Jokela
Hilma ja Arvo Roine
Hilja ja Onni Ojanperä
Linda ja W. Jokela
Hilma ja Matti Rasmus
Jenny ja Len Hjorth
Hilma ja N. Lehto
Mary ja Erkki Randall
Hilda ja Väinö Holma
Alma ja Onni Saine
Kaisa ja Eero Kainu
Fred, Aira ja Sylvia Haavisto
Rauha ja Arttu Nakkila
Olga ja Jalmar Suomala
Mary ja Vili Tikka
Taimi ja Alex Nummi
Sheila ja Tauno Viren
Elsse ja Leo Dorbeck ja pojat
Reino Lofberg

KIITOS

Parhaimmat kiitokseni lausua saan, kun tulitte kuusikymmentä täyttänyttä onnittelemaan. Kiitos lahjasta ja kukkasista, aina Suomesta saakka.

Parhaat kiitokseni myöskin niille jotka ottivat osaa lahjaan, vaan eivät olleet tilaisuudessa saapuvilla.

Kiitos Mary R. kauniista runosta ja niille jotka Katrin kanssa touhusitte keittiössä.

Kaunis muisto säilyy mielessäni.

PAAVO MÄKINEN
63 Bannockburn Ave. Toronto 12, Ontario

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alerts-Visan bingotilaisuus Finnish haalilla torstaina, maaliskuun 14 pnä kello 7.30 illalla. Tervetuloa urheiluväen illanviettoon.

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset Finnish haalilla tiistaina klo 7.30 ip. ja perjant. klo 7.30 ip. Kaikki mukaan. Tämä näytelmä esitetään Finnish haalilla sunnuntaina maalisk. 17 pnä klo 2 ip.

Lasten suomikoulu on Finnish haalilla torstaisin kello 5.30—7 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Markkinakomitean kokous Finnish haalilla keskiviikkona kello 7 ip. Kaikki mukaan.

Finnish haalin lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin klo 7—8 ip.

CSJ:n Wanupin osaston kokous pidetään Helmi ja Olavi Lindroosin kodissa maalisk. 18 pnä alkaen klo 7.30 ip. Keskustellaan laatikkopäivällisten järjestelyistä y.m. Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Laatikkopäivällinen Wanupin haalilla maalisk. 24 pnä alkaen klo 12. Aterian hinta: aikuiset dollari ja lapset 50 senttiä. Kaikki tervetulleita.

Olivia Kauhanen kuoli perjantaina

Toronto. — Torontossa ja Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Olivia Kauhanen kuoli Toronto General sairaalassa perjantaina, maaliskuun 8 päivänä. Hän oli 82 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä kaksi poikaa: Väinö Torontossa ja Bill Kaliforniassa sekä kaksi siskoa, mrs Esther Puiras, R.R.1, Whitefish, Ont. ja mrs Katri Elmy Cleavelandissa. Hänen miehensä Pekka Kauhanen kuoli 19 vuotta sitten.

Olivia Kauhanen tunnettiin aktiivisena kulttuuritoiminnan henkilönä osallistuen mm. Sävel-kuoron toimintaan Sudburyssa ja myöhemmin Finlandia kuoron toimintaan Torontossa. Hän toimi esimerkillisellä tavalla pitkän aikaa Vapauden asiamiehenä sekä Sudburyssa että Torontossa.

Vainaja lepää Humphrey hautaustoimistossa, Bayview Ave., Toronto 13 ja haudataan tänään, tiistaina.

Sairaslistalla

Kalle Kuukkanen Long Lakelta on hoidettavana Sudburyn Memorial sairaalassa huoneessa no. 505. Käykääpäs tervehtimässä Kallea, hän voi ottaa vastaan vieraita.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Sudburyn seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen kolme lahjoitusta. Ida Punstel, Biscotasingista on lahjoittanut $2.60, samoin Niilo Ristikangas $2.00 ja Maila Taussi molemmat Sudburysta $2.00. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksista.

USA havittelee tukikohtia

USAn hallitus neuvottelee sotilastukikohtien perustamisesta Patagoniaan Argentiinaan ja Koillis-Brasiliaan, kertoo viikkolehti Proposition.

Lehti väittää että amerikkalaisen kenraalin Robert Porterin vieraillessa äskettäin Brasiliassa allekirjoitettiin maitten välillä salainen sopimus lentotukikohdan perustamisesta. Lehti yhdistää eräiden amerikkalaisten joitakin viikkoja sitten tekemän Argentiinan-vierailun amerikkalaisten vanhaan haaveeseen tukikohdasta Argentiinan alueella.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MIES HENKILÖ
ETSII TYÖTÄ. Lähemmin: Työtä tarvitseva, puhelin 674-6483.

SAMPO SÄHKÖKIUKAAT
tehokkaita ja sopivan kokoisia
- Lämmittää saunanne 30 min.
- Säädettävä thermostaatti
- 4. eri voimaisia ja värillisiäkin

NYT VARASTOSSA!
JORMA NORDMAN
Puhelin 673-4746
729 St. Clair St. Sudbury
12. 16. 23. 30.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

Halutaan konelatojan harjoittelija

Kustannusliikkeemme latomoon halutaan nuorimies tai -nainen, joka kykenee lukemaan suomenkieltä konelatojan harjoittelijaksi. Oppiaika on 6 vuotta. Harjoittelijan palkka ensimmäisen 6 kuukauden aikana on 40 pros. ammattilatojan palkasta, nousten palkka joka kuuden kuukauden kuluttua. Hyvä ammatti oppia. Palkkaetuihin kuuluu kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Työntekijät ovat sairasryhmävakuutuksen, Ontarion tapaturmavakuutuksen ja Canadan eläkkeen alaisia. Hakemukset lähetettävä maaliskuun 10 päivään mennessä osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
100 ELM STREET WEST — P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
3?3 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaiheinen jaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näköalojaan kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

ANTOISA KONSERTTI VIIME SUNNUNTAINA

Viime sunnuntaina Finnish haalilla vietetty "Sävelen" 23. vuosikonsertti oli ohjelmistonsa puolesta siksi antoisa, että juhlayleisö oli hyvin tyytyväinen kuulemaansa ja näkemäänsä.

Mielihyvin voitiin todeta, että kuorossa oli uusia laulajia, ollen laulajia kaikkiaan 31. "Silmään pisti" myös naisten ja miesten rintoihin kiinnitetyt elävät kukat, jotka Lougheedin kukkaliike oli tämän vuosijuhlan kunniaksi heille lahjoittanut.

Kuoron laulettua O Canadan lausui ohjelman esittäjänä toiminut Amy Malmberg juhlavieraat tervetulleiksi ilmaisten toivomuksen, että illan ohjelmisto tulee suurta yleisöä miellyttämään.

Tämän jälkeen esitti Sävel-kuoro kolme hienoa laulua: "Kaunis olet synnyinmaa" ja "Kesän vihreät lehdet" Laila Nordmanin johdolla sekä "Kotikuusi" A. Koivun johdolla.

Helmi Lindroos esitti tilaisuuteen hyvin sopineet Katri Valan kaksi runoa minkä jälkeen kuorojen johtajat, Laila ja Arne lauloivat Helen Grenonin myötäillessä pianolla kaksi laulua "Exodus" ja "Lokki".

Kosken sisarukset, Sharon ja Judy esittivät kumpikin miellyttävän haitarisoolon — Sharon "An Emblem" ja Judy "Andalucia".

Naiskuoro — jonka jäsenillä oli sievät vaaleansiniset puvut — esitti Laila Nordmanin johdolla kolme kaunista laulua: "Onnelliset", "Taikayö" ja "Heikin naimapuuhat".

Edwin Suksen ajankohtaisen juhlapuheen jälkeen saatiin nauttia Leo Niemen haitariorkesterin kahdesta komeasta soittonumerosta — "In A Persian Market" ja "Neapolitan Serenade".

Väliajan jälkeen kuultiin uudelleen Sävel-kuoron hyviä esityksiä "Myrsky-yö" ja "Saahan sitä laulaa köyhäkin" Laila Nordmanin johdolla sekä "Tuonne taakse metsämaan" Arne Koivun johdolla.

Miellyttävänä uutuutena oli "Äiti ja poika duetto" Anni ja Erkki Kinoksen mainiot laulut "Elämän lauluni" ja liettualainen "Misha Gele". Heidän säestäjänä toimi Irene Vabuolas.

Huumoristisena esityksenä saimme kuulla Selmalta ja Estheriltä sekä heidän erikoissäestäjiltään railakkaan "matadoorit" laulun.

Prom musiikkikoulun lahjakas oppilas, Roy Madalwee, joka on nuoresta iästään huolimatta saanut jo useita palkintojakin esityksistään, soitti haitarillaan kaksi hienoa kappaletta.

Lopuksi esitti Sävel-kuoro Laila Nordmanin johdolla "Vieraalla maalla", "Syksyn lehdet" ja "Shenandoah" sekä A. Koivun johdolla "CSJn marssi".

Juhlapuheensa yhteydessä Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi palautti kuulijakunnan mieliin, että Sävel-kuoro on toiminut herkeämättä 23 vuotta ja että sen riveissä laulaa vieläkin kuoron 5 perustajajäsentä. Järjestössämme on kuitenkin ollut kuorotoimintaa jo yli 50 vuotta ja "me voimme ylpeydellä todeta, että kuoromme ovat vaalineet hyvin kulttuuriperinteitämme ja antanet myös arvokkaan panoksen Canadan kansallisen kulttuurin hyväksi", hän sanoi.

Kiinnitettyään huomiota siihen, että Sävel-kuorolla ja sen ystävillä on nyt suuri ja vastuunalainen tehtävä — ensi kesänä pidettävien suurjuhlien valmistaminen ja järjestäminen — Suksi sanoi, että me olisimme paljon iloisempia jos voitaisiin viettää kaikkien kansalaistemme yhteisiä "todellisia suurjuhlia", mutta kun siihen ei ole vielä mahdollisuutta, niin me tulemme tekemään kaikkemme SCAULn ja CSJn yhteisen suurjuhlan onnistumisen hyväksi. Puhuja kiinnitti huomiota siitä, etä SCAULn ja CSJn yhteisen komitean toimesta on kirjeellisesti ehdotettu Torontossa tänä vuonna pidettävälle Canadan suomalaisten suurjuhlalle kaikkien kansalaistemme yhteisten urheilu- ja musiikkijuhlien pitoa, ja lausui toivomuksen, että keskustelut tällaisesta yhteistoiminnasta yhteiseksi hyödyksi johtaisi mahdollisimman pian suotuisiin tuloksiin.

NYT ON ILMESTYNYT
TASKUKALENTERI 1968
Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja
Hinta 75c
(Ynnä 4c myyntiveroa, alinomaan Ontariossa)
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Suomalainen "Volvo-ryöstäjä" satimeen

Kööpenhamina. — Tuhlaileva rahojenkäyttö sai Tanskan poliisin kiinnostumaan "Volvo-ryöstäjästä", 30-vuotiaasta Suomen kansalaisesta, joka on oleskellut useita vuosia Tanskassa.

Rikospoliisi pääsi miehen jäljille jo syyskuussa. Pohjois-Sjellannista ilmoitettiin amerikkalaisena elokuvatuottajana esiintyvästä miehestä, joka oli tuhlannut ainakin 10,000 kruunua samoihin aikoihin kun Tanskassa oli tehty pankki- ja säästökassamurtoja. Mies oli kuitenkin häipynyt paikkakunnalta, kun poliisi halusi keskustella hänen kanssaan. Keskiviikkona hänet voitiin vihdoin pidättää.

Hän on tunnustanut syyllistyneen sä moniin rikoksiin.

Kullan hinta pysyy $35 unssilta?

Basel, Sveitsi. — Seitsemän länsimaata, jotka muodostavat Lontoon kansainvälisen kultavaraston, ilmoittivat sunnuntaina päättäneensä pitää kullan hinnan $35 unssilta.

Rahanvälittäjät sanoivat kuitenkin Englannissa ettei ole varmaa, että nykyinen kultakauppa hiljenee kansainvälisillä markkinoilla tämän virallisen tiedon johdosta.

Kansainvälisen kultavaraston jäsenmaita ovat Yhdysvallat, Englanti, Belgia, Länsi-Saksa, Italia, Hollanti ja Sveitsi. Ranska ja Ruotsi erosivat viime syksynä tämän kultavarastomaiden jäsenyydestä.

"E-Vietnamin joukot hiljensivät radion"

Saigon. — Etelä-Vietnamin Kansallisen Vapautusrintaman sotilaat tunkeutuivat maanantaina USA:n joukkojen tukikohdan Khe Sanh uloimman piikkilankavarusteen lävitse ja asensivat varustuksen reunamalle kovaäänisiä, joiden välityksellä yllyttivät Etelä-Vietnamin "hallituksen" joukkoja jättämään asemansa.

Kun sissit aloittivat nauhoitetun muutaman minuutin kestäneen propaganda-lähetyksensä tulittivat "hallituksen" joukot kovaäänisiä kranaatinheittimillä täten vaientaen lähetyksen.

Finnish haalin toimintaohjelma

MAALISKUU:
"Täällä tulee morsian" maalisk. 17
Näyttämön bingo maalisk. 28 p.

HUHTIKUU:
Kevät karnevaalit huhtik. 27 pnä.

TOUKOKUU:
Lastenkomitean bingo toukokuun 2 pnä.
Äitienpäiväjuhla toukokuun 12 p.

Yhteinen kokous toivoo, että eri toimikunnat huomioivat osalleen tulleet tilaisuudet ja ryhtyvät niitä hyvissä ajoin järjestämään.

Tilatkaa Vapaus!

USAn ydinaseiden käyttöä Vietnamissa pelkää de Gaulle

Pariisi. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle on sanonut yksityisesti pelkäävänsä, että Yhdysvallat ryhtyy käyttämään taktisia ydinaseita Vietnamissa, kertoi ranskalaisen viikkolehden Paris Matchin poliittinen toimittaja Jean Raymond Tournaux viime viikolla.

Tournaux, joka julkaisi äskettäin hyvän menestyksen saavuttaneen teoksen presidentti de Gaullen ajatuksista, kertoi asiasta eräässä Paris Matchin kirjoituksessa. — Olen huolissani koska tietyt huhut Yhdysvalloista pyrkivät kehittämään ajatusta taktisiin ydinaseisiin turvautumisesta puolinaisen harkinnan perusteella, sanoi de Gaulle kirjoituksen mukaan.

Toimittaja ei kuitenkaan maininnut, milloin tai kenelle presidentti antoi lausuntonsa. Keskustelu tapahtui "suunnilleen samaan aikaan" kun Yhdistyneen Kansakuntien pääsihteeri U Thant selosti rauhanponistelujaan 24. helmikuuta, hän kirjoitti.

Tournaux kirjoitti myös, että de Gaulle toisti pääsihteeri U Thantille kantansa, jonka mukaan Yhdysvaltojen olisi poistettava joukkonsa Vietnamista.

— Tulevan ratkaisun perusta on Kaakkois-Aasian todellinen ja valvonnanalainen puolueettomuus. Missään tapauksessa sopimuksilla ei voi olla arvoa ilman Kiinan mukanaoloa, sanoi de Gaulle. — On palattava vuoden 1954 Geneven-sopimuksiin, evakuoitava kaikki ulkomaiset joukot ja vältettävä kaikkea asioihin sekaantumista, hän lisäsi.

Varsovan liiton kokous Sofiassa

Moskova. — Varsovan liiton johtajat kokoontuivat maanantaina Sofiaan liiton korkeimman poliittisen elimen kokoukseen. Esillä olevia asioita ei täällä ole ilmoitettu, mutta tarkkailijapiirien käsityksen mukaan Varsovan liiton poliittinen komitea käsittelee Vietnamin kysymystä, ydinsulkusopimusta ja mahdollisesti Euroopan turvallisuuskysymyksiä sekä lähi-idän kriisiä. Poliittinen komitea, joka hahmottaa Varsovan liiton maiden linjaa maailmanpolitiikan osalta, oli viimeksi koolla kesällä 1966 Bukarestissa.

Neuvostoliiton valtuuskuntaa johtaa Sofian kokouksessa puoluejohtaja Leonid Brezhnev ja hallituksesta ovat paikalla pääministeri Aleksei Kosygin, ulkoministeri Andrei Gromyko sekä puolustusministeri Andrei Gretshko, joka aikaisemmin oli Varsovan liiton sotavoimien ylipäällikkö. Neuvostoliiton valtuuskunta lensi Sofiaan maanantaina iltapäivällä.

Varsovan liiton poliittisen komitean viime kokouksen jälkeen maiden johtajat ovat pitäneet useita neuvotteluja erillisistä maailmanpolitiikan kysymyksistä. Viime kesänä oli mm. kaksi huippukokousta, joissa käsiteltiin lähi-idän kriisiä.

Sen jälkeen Varsovan liiton maiden johtajakaartiin on tullut uutena miehenä Tshekkoslovakian puoluejohtajaksi vuoden vaihteessa valittu Alexandr Dubcek. Romanian poikkeava kanta kommunistipuolueiden maailmankokouksen järjestämisen suhteen sävyttää Sofian kokousta, vaikka asia ei olisikaan syyslistalla.

VIETNAMISTA

NURNBERG JA TRI SPOCK

"Koko maailman lastenlääkäri" tri Benjamin Spock asetetaan neljän muun rinnalla USAssa syytteeseen siitä, että hän on kehottanut nuorisoa rikkomaan lakia ja polttamaan kutsuntapaperit. — Tri Spockin lastenhoitokirja on raamatun jälkeen maailman eniten myyty kirja.

Tri Spock perustaa puolustuksensa Nurnbergin sotasyyllistuomioistuimen päätöksiin. Hänen käsityksensä mukaan amerikkalaiset ovat Vietnamissa syyllistyneet rikoksiin ihmisyyttä vastaan (kaasut, napalmpommit, kidutukset) ja siksi kansalaisilla on ei vain oikeus vaan velvollisuus kieltäytyä tottelemasta epäinhimillisiä käskyjä.

* * *

SOTAHULLU

Amerikkalainen lentäjä Henry Urban Jr. on pyytänyt laajempia valtuuksia Haiphongin sataman pommittamiseen:

"Haluaisin osua siihen satamaan", lentäjä sanoi, "Haiphongissa on joukko hienoja rakennuksia. En tiedä niiden osuutta sotaponnisteluihin, mutta halu pommittaa neitseellistä rakennusta on kauhea." — National Guardian New York, 27. 1. 1968.

Pieniä neuvoja

Metallivadille asetettu jäätelö alkaa sulaessaan helposti "luistelemaan". Tämän voi estää sivelemällä vadin pohjaan ensin vähän voita.

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

CLUB news

Secretary's Report of Yritys A.C. Activities in 1967

The following report was presented to the membership at the annual meeting held at the Don Hall on Feb. 12, 1968.

The Yritys Executive for 1967 was comprised as follows:
Chairman — U. Penttinen
Secretary — S. Junnila
Treasurer — J. Havimaki

Members at large: E. Junnila (memgership secretary), Nancy Linkovich, A. Hunnakko, E. Mannisto, S. Smrek, R. Miner and J. Maki.

Yritys membership was 99 in 1967 with 52 adults and 47 students, an increase of thirty from the previous year.

Members were active in drama and gymnastics during the winter months. "Salon Ruusu" (a three-act musical) which was directed by Elsa Romanoff for Yritys, played to a full house on Feb. 5, 1967.

"Noidat" (one-act drama) directed by H. Huhtanen for Yritys, won best play and best director award at the annual spring drama festival in Sudbury. "Kuriton Sukupolvi" was shown during the Suurjuhla Festival last August, and was also directed by H. Huhtanen. Several Yritys members participated in this play, both onstage and as stage crew.

For the third consecutive year Yritys held an indoor jump meet on March 19, 1967. At this time, R. Miner made a high jump record.

In the realm of gymnastics, R. Kivimaki and J. Havimaki have been instructing the boys Sunday morning gym classes. Nancy Linkovich taught the little girls until autumn when Liz Kivimaki took over. Both these classes have been proceeding satisfactorily.

Our athletes entered various track and field meets during the summer, notable the ones at Suomi Week in Sudbury and the Suomi—Eesti meet, bringing home several medals from various events.

Also at the Suurjuhla held at Tarmola, many of our members in all age groups came up with some fine results: Bill Heikkila, Len Bostrom, Roy Paananen, Roy Thomson, Stan Penttinen, Steve Healey, Kaarina Jokinen.

The Yritys Annual concert was held April 16 at the Don Hall to a capacity audience and plans are underway for this year's concert.

Activities after last year's concert were mainly concentrated on preparations for the Suurjuhla which was, as mentioned earlier, held in Toronto. Many hours of work were put in by members preparing the Tarmola grounds and track, as well as taking part in work weekends. Elsie Jokinen again choreographed the mass gym for men, women and children, while Nancy Linkovich, Liz Kivimaki, Pat Hunnakko and Paul Hietala taught the movements. Several members also served on the Festival Committee.

Following the Suurjuhla, activities ceased until the executive meeting Nov. 5 when plans were made for the annual Christmas party which was held Dec. 17 for abouth 50 children.

At the Jan. 14 general nomination meeting, six Yritys members were present, at which time the annual meeting date of Feb. 18 1968 was set.

It seems that each year following the Suurjuhla, the club,s activities cease and are slow in starting up for the autumn.

Perhaps if the annual meeting and elections of the new executive were moved to September, club activities could start much sooner. The enthusiasm of the new executive might help carry club activities successfully through to the following year's Juhla time.

S. JUNNILA.

PERHEEN NUOREMMILLE

Hockey is Best Sport, Keven

Dear Irja-täti, boys and girls.

I want to thank you very much for the dollar and xmas card I received trom you. I hope Pete is O.K. now after his great adventure outdoors.

My hockey team didn't make the play-offs this year. I played on the same team as last year, the "Blades". I got 2 goals and 21 assists. We won 2 games and tied 5 and lost 9. On Feb. 2nd I went to an allstar game, there were 3 games and I almost was in it.

I was reading a book called Hockey Night in Canada, by Foster Hewitt, it had a picture of Maple Leaf Gardens when it first opened and a picture of Frank Mahovlich the Leafs top scorer. Dave Keon is my favorate hockey player. Hockey is my best sport.

We have no snow and the days are getting warmer. The kids are all playing marbles at school and I got 191 marbles. I got 99 out of a 100 in my math test. I would like to see a letter from Wayne Huhtanen in the paper.

Your friend,

Keven Niskanen,
St. Catharines, Ont.

Irja-tädin postilaatikko

Pienet ystäväni,
tytöt ja pojat.

Nyt oli laatikossamme kirje Keveniltä josta mitä parhaat kiitokset. Keven onkin oikein kunnostautunut laskukokeissaan saaden kokonaista 99—100:sta. Sillä tavalla sitä pitääkin. Keven odottelee Wayne Huhtasta kirjoittamaan tähän lasten osastoon ja täti täällä odottelee kaikkien tyttöjen ja poikien muistavan tätä omaa osastoaan kirjoituksillaan.

Täti haluaakin tässä samalla huomauttaa Sudburyn ja ympäristön lapsille että "suomikoulu" on taasen alkanut Finnish haalilla ja kovalla kiireellä harjoitetaan ohjelmaa tulevaa äitienpäivä juhlaa varten. Ehkäpä joku meidän suomikoululaisistakin kirjoittaa Perheen Nuoremmille. Gail Hakala suomikoulusta onkin jo entuudestaan tuttu tässä osastossa, mitäpäs jos sinä Gail kirjoittaisit meille kirjeen suomen kielellä, näyttäisit mitä olet oppinut suomikoulussa?

Keväisin terveisin.

Rauha-täti.

Italiassa tulossa yleiset vaalit

Rooma. — Italian presidentti Guiseppe Saragat hajoitti parlamentin sen viisivuotiskauden päätyttyä ja avasi tien yleisille vaaleille.

Hallitus kokoontuu määrätäkseen vaalipäivän ja määritelläkseen edustajiston lukumäärän alahuoneessa ja senaatissa.

Alahuoneen jäsenistön määräksi odotetaan 650 ja senaatin 315 — kuten edellisessäkin parlamentissa.

Sen jälkeen kun presidentti Saragat hyväksyy hallituksen viimeiset päätökset alkaa laillinen 70 päivää kestävä vaalikampanja.

DON HAALILLA
957 Broadview Avenue, Toronto, Ontario
vietetään
YRITYKSEN PÄIVÄÄ
Sunnuntaina, maaliskuun 24 pnä.
LAATIKKOPÄIVÄLLISET
alkaen klo 1 ip.
jonka jälkeen seuraa yläkerrassa tanssia ja hyvää ohjelmaa sekä
- ERIKOINEN MUOTINÄYTTELY

Kaikki tervetulleita!
Järj. V.- ja U-. seura YRITYS.